

Obrnejo se ure, dnevi, meseci v leto, hitro je končano, kar včeraj še začeto v vrtincu upov in želja, po poti iskanj nas žene v duha daljave do skritih sanj. A vsaj za hip naj iz oči se zaleskeče, srce zavriska, ustnice v objemu sreče.

Spokojen, čuten božič in prijazno, veselo 2010 vam iz srca privošči uredništvo Mosta.

Časopis občine Kanal ob Soči / december 2009 / št.25 / leto VII / odgovorni urednik: Valter Pregelj / www.obcina-kanal.si / brezplačen izvod

V odhajanju prihajajočega

Foto: Darko Humar

... Z MOSTA ...

Veličastno!?!

Leto je (že) naokoli. In priložnost za inventuro, oceno, obračun. Lokalno so nam "stvari" precej jasne in razumljive, saj se nam vsakodnevno dogajajo ali ne-dogajajo pred očmi. Jih vidimo, občutimo, pogrešamo. A že tu prihaja do izkrivljanj in poskusov preusmerjanja pozornosti. Posebej, če so pred vrati lokalne volitve. Še bolj živahne so razlage "sveta pred domačim pragom" v širšem (državnem) okviru. Na eni strani je "resnica" o naraščajoči brezposelnosti, hiranju podjetij, stiskah in travmah ljudi, nonšalantnem zadolževanju države ter opozorilih strokovne in civilno-kritične javnosti, da je naš voz obtičal v blatu. Druga je "resnica", da bo odslej šlo samo še navzgor: z reformami, izstopno strategijo, s premišljenimi ukrepi upraviteljev države ... Ti nas prepričujejo, da so v izjemni kondiciji, da letošnji božič je še v znamenju krize, ampak čez eno leto bo povsem drugače ... Tako besede. A dejanja? Sfižili so se ukrepi jamstvene sheme, subvencioniranja delovnega časa in oživiljanja realnega sektorja. Priča smo izigravanju dogovorov, ki so se jim vladajoči sami zavezali, hlapčevstvu, začinjenem s sentimentom in romantiko, v mejnih vprašanih s sosedo. Vrh v vsega imamo predsednika države, ki pripne najvišje državno odlikovanje predane mu varuhu režima, ki je brezsravno teptal človekove pravice, svobodo drugače mislečih, družbeno odprtost. Imamo predsednika vlade, ki nastopaško in s frazami prikriva svojo nekompetentnost, se gostilniško obeša na voditelja svetovne velesile in hip zatem že drgne "kopačke" anonimnim žogobrcarjem. Imamo množične delavske demonstracije, ki se nostalgичno vračajo v minule čase, utemeljene na srpu, kladivu in ideologiji rdeče peterokrake. Imamo ... Leteči cirkus. A ne Montya Pythona, ampak države Slovenije. Njeni upravitelji in njihovi pribočniki se pred očmi evropske in svetovne javnosti norčujejo iz samih sebe. In iz vseh nas! Tudi po tem si velja zapomniti to leto.

Valter Pregelj

Čez obzorja duha v raz-svetlitev

Bil je dober namen: praznično številko časopisa, ki ga držite v rokah, obogatiti v osrednji oziroma nosilni temi z duhovnostjo. A se je zataknilo! Kako se sploh lotiti te tematike? Ali kakor se v uvodu k pogovoru s tokratnim osrednjim gostom sprašuje avtorica: kaj je pravzaprav duhovnost v današnjem svetu, svetu zmede, ki ponuja raznorazne "instant" zadovoljitve? Toda vedno se najdejo ljudje oziroma posamezniki, ki jim življenje pomeni nenehne (drugačne) izzive in iskanja. Eden takih je kapucin **Jože Smukovec, brat Jožko**: "Nič me več ne vznemirja. Rad imam človeka. Prostor za Boga je med odnosi," so nekateri poudarki iz sogovornikovih misli. Človekovo duhovno razsežnost predstavlja tudi joga. Izkušnje z njo popisujemo na notranjih straneh. Seveda bi se lahko lotili še kakšne tovrstne paradigme, se pravi razlaganja duhovnosti iz določenega sistema, izkustvenega in svetovnonazorskega vidika. A, žal, moramo to prihraniti za drugo priložnost.

Uredništvo

Čestitke ob dnevu samostojnosti in enotnosti

IZ VSEBINE

50 let mineva od zgraditve Kulturnega doma v Desklah. Več na strani 9

Odslej po sveže mleko tudi v aparat v Kanalu. Več na strani 16

Spoštovane občanke, spoštovani občani!

Ob koncu leta in bližajočih se praznikih, bi vam rad zaželel veliko sreče, zdravja, razumevanja in predvsem notranjega miru. Kljub v času, ko še bolj potrebujemo drug drugega. Dobri odnosi med sosedi, sodelavci in v družini lahko premagajo marsikatero oviro. Postavljeno smo pred preizkušnjo, ali je v nas še kaj čuta za sočloveka in za vrednote, ki so nas skozi zgodovino ohranjale pri življenju. Kljub vsemu pa se bodo dnevi začeli daljšati, prišla bo pomlad. Pred nami je novo leto in s tem nova zgodba in nove priložnosti, da bomo še boljši. Srečno! Župan Andrej Maffi

Krajevna skupnost Kanal Po novembrskem zboru krajanov: "Ali je kaj trden most?"

Foto: Marijan Nanut

"Ali je kaj trden kanalski most, ktera motna voda še mora skozi?"

Z začetkom propada Oglejske patriarhije, ki je segala do Drave, in s prihodom Francozov je kanalska utrdba še vedno štela blizu 3000 prebivalcev. Tedaj se je v Kanalu govorilo samo francosko, nemško, furlansko in italijansko, vsa okolica Kanala pa je uporabljala samo avtohtono slovensko govornico. Leta 1792 je Kanal pridobil tržne pravice in sodni okraj. Sledil je bliskovit in največji gospodarski in kulturni razcvet Kanala vseh časov. Uveden je kataster in zemljiški davek.

Sledila so leta pod še kar razumevajočimi "rajnkimi" oblastmi: pod

francoskimi Ilirskimi provincami, pod Avstrijo, pod kraljevino Italijo in pod Jugoslavijo ter pod novo samostojno Slovenijo. Kljub številnim spremembam oblasti in vojnem ter povojnim obnovam pa je razvoj Kanala zadovoljivo tekkel dalje v zadovoljstvo krajanov.

V zadnjem desetletju pa krajanje kanalske krajevne skupnosti občutijo zapostavljanje glede razvoja kraja kot upravnega središča in na sploh celotne krajevne skupnosti.

Zgrajena je bila sicer nova športna dvorana – še vedno namensko nedokončana, tudi čistilna naprava – z nepopolno kapaciteto, ploščad pred občino ter varen pločnik do pokopališča. Za precej objektov (športna dvorana, akustika dvorane, fitnes, športna igrišča, otroška igrišča, ...) pa gre zahvala predvsem družbi Salonit Anhovo in v zadnjih letih tudi Soškim elektrarnam Nova Gorica. Opazna je tudi prostorska stiska za lokalna društva. Bilo pa je sicer veliko običajnega infrastrukturnega vzdrževanja.

Hkrati pa smo izgubili edino kulturno dvorano, pridobili tudi neznošen tranzitni promet s posledično razpadajočimi fasadami in strehami, infarktno stanje mirujočega prometa – parkirišč ter izgubili na trgovski in turistični ponudbi. Da o domu starejših občanov že poldrugo desetletje vemo vse manj in nam ostaja le še aktivna samopomoč. Pogrešamo tudi dokončno ureditev spomenikov in zelenic.

Prav tako v Načrtu razvojnih programov občine ni vidnih zagotovil trajnostnega razvoja KS Kanal. Niso pridobljena niti vitalna zemljišča za razvoj skupnosti.

V decembru poteka pomembnih 160 let od ustanovitve Slovenskega bralnega društva v Kanalu sredi francosko, nemško, furlansko in italijansko govorečih Kanalcev. To je pripeljalo do ustanovitve slovenske čitalnice v Kanalu čez desetletje ter slovenizacije Kanala, ko slovenščina postane drugi uradni jezik v upravnem središču Kanala.

Tekst: Marko Bucik, predsednik KS Kanal

Projekt turistične ponudbe Marijacetljski kolač zapečen

Uspešno je zaključen tudi drugi projekt "Povezovanje lokalno tipičnih produktov s turistično ponudbo". V tem okviru je občina Kanal ob Soči izvedla projektno aktivnost in sicer "Razvoj turističnega produkta-marijacetljski kolač". Skupaj s Turističnim društvom Kolovrat-Lig, partnerjem v projektu, smo v letošnjem letu uspešno izpeljali naslednje aktivnosti: odkup recepta za kolač, izdelavo raziskovalne naloge o kolaču, izdelavo okrasnih etiket ter modelov za peko kolača, zloženko o kolaču ter kratki film o marijacetljskem kolaču. Film smo premierno predstavili 10. oktobra v Ligu, ob 40-letnici tamkajšnjega praznika kostanja, ter ga ponovno predstavili v Desklah, 6. novembra 2009.

Nika Testen, TIC Kanal

S predstavitve filma o kolaču

Več znanja za podeželje

Od januarja do marca 2010 smo v okviru projekta "Več znanja na podeželju", ki ga vodi Lokalna akcijska skupina LAS za razvoj, poskrbeli za več predavanj. Potekala bodo v Gotski hiši v Kanalu z naslednjo tematiko in po razporedu:

1. Zakonske podlage za registracijo dopolnilnih dejavnosti na kmetijah

- 21. 1. 2010 ob 17. uri (predava Linda Kogoj, KGZ Nova Gorica);

2. Predstavitev pogojev za predelavo živil rastlinskega izvora za opravljanje dopolnilne dejavnosti na kmetiji

- 11. 2. 2010 ob 17. uri (strok. sodelavec s področja varstva živil);

3. Sobodajalstvo kot dopolnilni zaslužek ali možnost zaposlitve

- 18. 2. 2010 ob 17. uri (predava Anka Kavčič Cimprič)

4. Človek in okolje (človekovo mesto v ekosistemu, ekološko biološka pridelava hrane)

- 4. 3. 2010, 11. 3. 2010 in 18. 3. 2010 ob 18. uri (predava mag. Stipe Hečimović, univ. dipl. biolog).

Nika Testen, TIC Kanal

ČHE Avče v pogonu

Črpalna hidroelektrarna Avče, prva pretočna hidroelektrarna v Sloveniji, je že začela poskusno obratovati. Prvo črpanje vode iz reke Soče so opravili konec oktobra, sedaj pa to počnejo ob koncu tedna.

"Iz spodnjega v zgornji bazen vsak konec tedna prečrpamo 2,2 milijona kubičnih metrov vode. To delamo ponoči, ko je elektrika poceni. V dnevnih konicah med tednom, ko je elektrika draga, pa jo spuščamo nazaj v dolino," pojasnjuje **Miran Komel**, vodja projekta ČHE Avče. Elektrarna vsak dan obratuje od dve do tri ure z vmesnimi prekinitvami, ko opravljajo tehnične preizkuse. Ti naj bi trajali do konca leta, preizkušajo pa tako bazen kot tudi cevovod in turbino črpalke.

“Moja dežela – lepa in gostoljubna” Po priznanje v Velenje

Foto: L. Z. Mugerli

Kanal med manjšimi kraji drugi v Sloveniji

Tudi občina Kanal ob Soči je poleg številnih drugih občin sodelovala v tem projektu. V projektu, v katerem slovenska mesta in kraji tekmujejo na področju urejanja prostora, okolja in gostoljubnosti. Ocenjevanje je vključevalo več kategorij - od ocenjevanja večjih, srednjih in manjših mest, izrazito turističnih krajev, turističnih, izletniških ter hribovskih krajev do ocenjevanja kampov, zdravilišč, manjših krajev. Tekmovanje podpira predsednik države. Danilo Túrki in je pogoj za nadaljevanje tekmovanja na evropski ravni. Ocenjevalna komisija je naš kraj obiskala in ga tudi ocenila. Še posebej veseli smo bili, ko smo se v kategoriji manjših krajev uvrstili na drugo mesto v Sloveniji in prejeli priznanje. Podelitev priznanj je bila v Velenju 14. novembra 2009. Prireditve smo se udeležili predstavniki občine in Turističnega društva Kanal. V imenu občine Kanal ob Soči je priznanje prevzel župan **Andrej Maffi**. Po zaključku prireditve so vsi nagrajenci imeli priložnost, da so se fotografirali skupaj s predsednikom države **Danilom Turkom**. Priznanje pomeni, da skrbimo za naš kraj, za katerega smo odgovorni vsi krajanji, ter spodbudo za nadaljnji trud pri razvoju turizma, kjer igrata urejeno okolje in prijazni ljudje zelo pomembno vlogo.

Nika Testen, TIC Kanal

Nova pokopališka vežica Za dostojno in kulturno slovo

AVČE - Na svetega Martina so v tem kraju predali namenu novo pokopališko vežico.

Objekt je v celoti financirala kanalska občina, zgradilo pa ga je podjetje Final iz Nove Gorice po projektu **Marjance** in **Boža Rustje** in pod skrbnim nadzorom **GH Inženiringa** iz Liga. Vrednost naložbe znaša 217.000 evrov.

“S tem je kraj pridobil dostojen prostor za slovo od najdražjih,” je na otvoritveni slovesnosti povedal župan **Andrej Maffi** in dodal “*Poslovilni objekt je tudi ogledalo kraja in znak kulture ter odnosa do pokojnih. V krajevni skupnosti Avče je to ena večjih naložb v zadnjih letih.*”

Vežico je blagoslovil levpski župnik **Jože Vidrih**, ki upravlja tudi z župnijo v Avčah. Izrazil je veselje in zadovoljstvo ob dogodku. Pevci Moškega pevskega zbora Kazimir Nanut iz Kanala, pod vodstvom **Klemna Nanuta** so otvoritev obogatili z glasbenim vložkom.

Poslovilni objekt sta s simbolnim odprtjem vrat vežice predala namenu kanalski župan **Andrej Maffi** in podpredsednik krajevnih skupnosti Avče **Karlo Bajt**. Otvoritvene slovesnosti so se poleg številnih krajanov udeležili tudi občinski svetniki, predsedniki krajevnih skupnosti ter predstavniki projektanta, izvajalca in nadzora.

Tekst in slika: Lora Žimic Mugerli

Zadovoljstvo pred poslovilno vežico

Andrej Maffi, župan

Leto 2009: z gospodarnostjo do velikih premikov

Pred nami je priprava proračuna za leto 2010. Predlog je bil v prvem branju sprejet na redni seji že 19. novembra 2009, kar je dovolj zgodaj, da bi proračun za leto 2010 v januarju tudi potrdili. Čeprav je prihodkovna stran zaradi gospodarskih razmer zelo negotova, je proračun, zaradi nemotenega delovanja občine, delovanja društev in naložb, ki so v teku, potrebno sprejeti čim prej.

Tudi v letošnjem letu smo bili pri načrtovanju in porabi javnih sredstev zelo gospodarni, pa vendar lahko opazite številne premike v občini. Gradimo štiri vodovode, dodatne učilnice v Osnovni šoli Kanal, končujemo čistilno napravo Deskle, parkirišče s tržnico v Kanalu bo prihodnje leto končano. Objekt v Levpi je v zaključni fazi, stara šola v Ročinju bo dobila nove vsebine in zunanjo podobo.

Gradnja CHE Avče je končana, zato od investitorja zahtevamo sanacijo vse škode, ki je bila povzročena na občinskih cestah v času gradnje.

Za razliko od leta 2006, ko sem nastopil mandat župana, razpolagamo trenutno z desetimi gradbenimi dovoljenji, s katerimi lahko kandidiramo na primerne razpise Evropske unije oziroma Republike Slovenije. Iz državne blagajne smo v dveh letih prejeli skoraj 1,5 mio evrov. Tudi Turistično informacijski center se dejavno vključuje v iskanje dodatnih virov financiranja iz LAS programov za razvoj podeželja (marijacejski kolač, kanalska noša kot protokolarna obleka, organizacija predavanja na temo razvoja podeželja, večnamenski objekt v Levpi).

Veliko težav je z obnovo državnih cest: Kanal - Lig, Ročinj - Kambreško in naše Soške ceste, kjer ni posluha na ministrstvu za promet v Ljubljani. Kljub temu bomo odgovorne še naprej opozarjali in upajmo, da nas bodo upoštevali.

V letu 2010 bomo nekaj več denarja namenili za občinske ceste, kar nam je priporočilo tudi pristojno ministrstvo.

Glede doma za starejše občane sem tudi sam vložil veliko truda, da bi našli primerno rešitev. Osebo si zelo želim, da bi z gradnjo doma začeli čim prej. Prizadeval si bom in usklajeval vse aktivnosti, da bi dobili dom, ki bo predvsem socialen in dostopen tudi tistim z nižjimi dohodki.

Prostori za dva mladinska kluba so tik pred dokončanjem. Občina je vložila veliko sredstev in truda, da je uredila vso potrebno dokumentacijo za pridobitev uporabnega dovoljenja in zadostila zahtevam vseh inšpekcij za zakonito delovanje klubov.

Še vedno potekajo resni pogovori med Salonitom, Regijsko razvojno agencijo in Občino Kanal ob Soči, da bi na območju Salonita Anho-vo usposobili prostore za obrtno cono.

Priznanje Kanalu in doseženo drugo mesto na tekmovanju “Moja dežela- lepa in gostoljubna” nam je dalo vzpodbudo za še bolj drzne projekte na področju turizma in urejenosti naših krajev. Ponovno moram pohvaliti številna društva in druge prostovoljce, ki s svojim delovanjem veliko prispevajo k prepoznavnosti občine izven njenih meja. Žato tudi za leto 2010 ne predvidevamo krčenja sredstev in bomo ostali na dosedanji ravni financiranja, to je okoli 230.000 evrov.

Še par besed o občinskem časopisu Most. Časopis je namenjen predvsem občankam in občanom, da ga s svojimi članki sami sooblikujejo. V njegovo vsebino ne bom posegal, ker to ni županov časopis, s katerim bi si delal osebno reklamo. Zavzemal pa se bom za objektivno poročanje in obveščanje občanov. Za vsebino je odgovoren urednik in vsak avtor članka posebej. Občina pa je odgovorna za njegovo izdajo.

Foto: Arhiv Občine Kanal

Jože Smukovec, kapucinski brat Jožko "Duhovna pot je ne biti navezan"

Praznično številko Mosta želimo posvetiti duhovni podobi človeka. Ob tem pa sem se znašla v zagati. Kaj je pravzaprav duhovnost v današnjem svetu, svetu zmede, ki ponuja raznorazne "instant" zadovoljitve. Vse mora biti na doseg rok. Vse v tem trenutku. Poglavljanje vase je dolgočasno, pravzaprav izguba časa. Vendar se še najdejo ljudje, ki iščejo v življenju nekaj drugega. In ker se celotnemu kanalskemu pastoralnemu okrožju obeta v postnem času po približno petnajstih letih misijon, sem si za sogovornika izbrala Jožeta Smukovca, brata Jožkota, brata kapucina, ki bo februarja vodil misijon v Kanalu. Kdor mu prisluhne, mu verjame. Izžareva veselje do življenja, verjame v dobro in v pogovoru me je presenetila njegova odprtost.

Sprašuje: Irena Hočevar Križnič

Slike: Osebni arhiv

Brat Jožko pri mašni daritvi

Poznamo vas kot brata kapucina. Bi nam zaupali najprej kaj več o sebi, vaši družini, odraščanju?

Doma sem iz majhne vasi Jereka v zgornji Bohinjski dolini. Imam dve leti mlajšo sestro. Oče, že pokojni, je bil dobričina, a žal alkoholik, mama je zelo živahna ženska. Doma smo imeli majhno kmetijo. Kot otrok sem bil zelo naporen. Veliko sem razmišljal, raziskoval, starši pa so želeli to zatreti. Doma je bilo samo delo. Nikoli si nisimo nič privoščili. Pogrešal sem pogovore.

Klub temu imate verjetno kak zanimiv spomin na otroštvo.

Rad se spominjam, kako nas je ati naložil na moped. Z mopedom in daljnogledom smo šli na nedeljske izlete v sosednjo vas. Nastal je kar slogan: "Zdaj pa gredo. Janez pa Minka, Joško in Darinka."

Vam je bila že v mladih letih vera blizu?

Bili smo tradicionalno verna družina. Kot otrok sem hodil s staro mamo v cerkev. Rad sem gledal ljudi. Enkrat sem padel pod klop ravno med povzdigovanjem in župnik je rekel: "Peljite tega mulca ven!" Tudi birmе nisem doživel

kot nekaj posebnega. Boter mi je kupil pet knjig, med njimi tudi Sveto pismo. Zdelo se mi je neuporabno. Starši so mislili, da sem razočaran nad skromnim darilom in so mi kupili moped. Tega darila nisem cenil. Začel sem ga "frizirati", da ga nisem znal več sestaviti. Oče se je potem drl name.

Kdaj pa ste začeli razmišljati o duhovniškem poklicu? Ste doživeli kaj posebnega?

Imel sem veliko želja. Biti operni pevec, glasbenik. Žal v šoli nisem bil uspešen in sem se najprej vpisal na triletno lesarsko šolo. Dobil sem službo v LIP Bled. Ko sem pri dvajsetih odkrival, kdo sem, kaj sem, me je kar streslo. Rad bi bil kaj drugega, večjega. Želel sem spreminiti starše in prišlo je do hudega spora. Bilo je resnično dno in takrat se mi zdi, da sem naredil preobrat v življenju. Nato sem šel v vojsko. Tam sem odkril red in spoštovanje do sebe. Po vojski sem ob delu dokončal srednjo šolo in se vpisal na agronomijo. Med študijem sem spoznal lepo dekle. Prej sem bil pet, šest let čisto odmaknjen od Cerkve, ona pa me je usmerila v molitev. Skrivaj sem začel hoditi v cerkev in razmišljati o duhovniškem poklicu. Dekle si je našlo drugega fanta. Ob koncu študija sem živel v domu pri frančiškanih. Srečal sem brata kapucina, ki me

je prevzel. Tega pa me je bilo strah. Bal sem se te odločitve.

Po diplomi leta 1999 me je čakala doma služba mladega raziskovalca, a v srcu sem vedno bolj želel biti brat. Šel sem v Križ in napisal prošnjo provincialu za sprejem. En mesec sem bil doma in čakal na odgovor kot mož, ki čaka, da bo žena rodila. In bil zelo srečen, ko sem izvedel, da sem sprejet.

Kako so vašo odločitev sprejeli doma?

Najprej sem povedal sestri. Po njenem nasvetu pa nisem zvečer povedal staršem, da jih ne bi kap. Po petih dnevih so za mojo odločitev izvedeli tudi oni. Bilo je hudo. Oče se je stalno spraševal: "Kaj sem storil Jožkoti, da je šel od doma?"

V mladosti ste bili že zaposleni. Dokončali študij agronomije, odločili pa ste se biti brat kapucin. V čem vidite pomen vašega poklica?

Ko sem še delal v tovarni, sem čutil notranje stiske. Štel sem leta do upokojitve. Zdaj sem srečen, da mi ne bo treba iti v pokoj. Nič me več ne vznemirja. Rad imam človeka. Prostor za Boga je med odnosi. Če daš Boga v odnose, gledaš na

materialne dobrine, tudi ljudi. Duhovna pot pa je ne biti navezan, biti svoboden. Duhovnikom je težko, ko pride do trenutkov odprtosti. Rabiš Boga, vedno moraš iti naprej.

Kaj naj duhovnik daje današnjemu človeku?

Vsak naj preverja, kaj išče. V Cerkvi bi lahko bil ta prostor. Svet ponuja samo zmedo, lahkotnost, čim lažji način. Vse na hitro. Danes je pomembna moč. Vsi kričijo: bodi uspešen, bodi "fajn", bodi funkcionalen. Moraš se stalno dokazovati. K nam pa prihajajo ljudje, ki so depresivni in obteženi. Pridejo na pogovor in k spovedi. Ko sprejmejo zakrament, so zelo srečni. Včasih, ko vidim stiske ljudi, pa se sprašujem: "Bog, kje si?"

Kot brat kapucin se srečujete tudi z mladimi. Kako je treba delati z njimi?

Delo z mladimi. Ni formule – samo imeti jih rad. Kaj bo, kako bo? Važno je samo imeti jih rad. Rad imam tudi tiste ljudi, ki niso v Cerkvi. Ob njih preizkušam svojo ljubezen do Boga. Marsikdo ima zelo težke stvari v življenju. Pomagajo mi, da ni vera fantazija.

Bi nam povedali še kaj o poteku misijona, ki ga boste vodili. Kako pritegnete ljudi, da pridejo v cerkev? Kaj želite sploh doseči?

Nikakor nisem obremenjen s številkami. Raje imam kvaliteto kot kvantiteto. Pri misijonu je zelo pomembna figura župnika, kako zna usmerjati zadevo. Dopoldne bomo imeli čaščenje v novi kapeli župnišča, ki bo do takrat predvidoma dokončana, popoldne pa razna srečanja – namenjena vzgoji, družini, vdovam, mladim ... Vsak dan bo tematsko srečanje. Povabili bomo tudi goste – Kristjana Gostečnika, zakonca Sitar ... Rad imam pričevanja. Prav je, da mladi in vsi vidijo izkušnje drugih.

Včasih sem si želel v misijon k "črnčkom". Zdelo se mi je zanimivo. Eksotika, romantika. A zdaj vidim. Dol so ljudje lačni kruha, tu pa so lačni Boga in spoštovanja. Ob koncu misijona kdo reče: "Zdaj vidim, kako lepa je vera."

Lepo mi je, če vidim veselje v očeh. Všeč mi je, če se kakšna družina zbere skupaj ali se oblikuje zakonska skupina.

Hvala Vam brat Jožko za vse lepe besede. In za konec, kaj ostane. Pridite in prisluhnite mu.

Vedno s pesmijo na poti

druge drugače. Vidiš jih s pogledom božjim. Svet ponudi vse. Toda več kot imaš, bolj si otopel, malodušen, če do tega nimaš pravega odnosa. Če imaš Boga, imaš pa vse, si buden, imaš duha. Včasih, ko so bila občestva v cerkvi, ni bilo potrebno imeti psihologov. Danes ljudje, ki ne živijo več iz božjega, iščejo strokovnjake, pa tudi tablete, omamo, ... Človek se naveže na

Kaja Reščič in Kristina Kacin - zlati maturantki Za veselje in nadaljnji študij

V naši občini živi kar nekaj odličnih dijakov, zato se vsako leto lahko ponašamo tudi z zlatimi maturanti. Letos sta si takšen naziv prislužili Kaja Reščič iz Plavi in Kristina Kacin iz Morskega. Obe sta končali novogoriško gimnazijo in zdaj študirata v Ljubljani.

Piše: Ksenija Černuta
Sliki: Osebni arhiv

Novopečeni študentki prava in farmacije imata na srednjo šolo zelo lepe spomine. To niti ni čudno, saj sta bili obe odlični dijakinji. Prijazni, samozavestni in zgovorni sta z veseljem privolili v pogovor z nami. Kristina že takoj na začetku prizna, da gimnazijo v Ljubljani pogreša. "Po dveh mesecih Ljubljane gimnazijo že pošteno pogrešam. Bila sem v odličnem razredu in imeli smo se super. Razen seveda, ko smo pisali teste, pa še ti so bili ob sošolcih, s katerimi se razumeš, prijetnejši," se spominja Kristina. Kaja omeni tudi profesorje, a se v

spomenu najraje vrača na mednarodne izmenjave.

"Seveda se spominjam tudi jeznih profesorjev, ko nismo nič znali pred tablo. Vendar veliko raje pomislim na bolj zanimive dogodke, kot so na primer mednarodne izmenjave. Bila sem na dvotedenski izmenjavi v Kanadi, zato ne bom nikoli v življenju pozabila sproščenih Kanadčanov in njihovih okusnih krofov," pove o svoji zanimivi mednarodni izkušnji Kaja.

Matura

Na maturi sta se dekleti več kot odlično odrezali, čeprav Kristina pove, da je imela tudi nekaj strahu in treme. Še posebej takrat, ko je pred računalnikom čakala na rezultate.

"Po koncu preverjanja sem imela dober občutek, vendar sem bila na trnih vse do objave rezultatov. Že ob petih zjutraj sem želela preveriti, kako je z njimi, a je bila povezava zasedena. Do njih sem se dokopala šele nekaj minut pred šesto uro in čakalo me je prijetno presenečenje," opisuje svoje pričakovanje Kristina.

Bolj samozavestna je bila Kaja, ki je že od prvega letnika računala, da bo zlata maturantka.

"Ne zaradi daril ali česa podobnega, ampak zaradi samozadovolj-

stva in zavedanja, da sem sposobna takšnega uspeha," pravi Kaja. Matura po njenem mnenju ni bila težka in za povprečen rezultat tudi ni zahtevala veliko dodatnega dela. "Če jo primerjam s posameznimi

Kaja Reščič

preverjanji v srednji šoli, so naloge na maturi praviloma lažje. Problem je le, ker gre za velik obseg snovi," meni Kristina.

"Povsem drugače je, če hočeš nadpovprečen rezultat," pravi Kaja in dodaja, da je veliko odvisno tudi od tega, katere predmete si izbereš, saj nekateri res zahtevajo nekoliko več učenja. Tistim, ki jih matura še čaka, zato svetujeta, naj izberejo predmete, ki jih zares veselijo in ki jim bodo prav prišli tudi pri nadaljevanju študija.

Študij

Kristina si je izbrala študij farmacije, Kaja študij prava.

"Po zaključku študija imam še vedno več možnosti na izbiro. Na fakulteti redno potekajo predavanja z različnih področij, ki niso obvezna, vendar ponujajo vpogled v posamezno področje. Preden se dokončno odločim, se bom kakšnega udeležila, da ugotovim, kaj me najbolj zanima," pravi Kristina. Velike načrte ima tudi Kaja.

"Upam, da bom študij uspešno končala in si s tem odprla širok spekter služb, v katerih se bom kot pravničnica lahko zaposlila. Res pa je, da me čaka nekaj napornih let študija, ampak – kjer je volja, je tudi pot," meni Kaja.

Ker prihajata iz majhnih krajev nas je seveda zanimalo tudi, kakšna se jima zdi Ljubljana.

"Na Ljubljano sem se že navadila, a je doma mnogo lepše. Težko se sprizanim z meglenimi jutri in hrupnimi ulicami. Prav zato vsak vikend pobegnem na Primorsko, da si napolnim baterije za prihajajoči teden," pojasnjuje Kristina. "Življenje v Ljubljani mi je zaenkrat všeč, vendar ne toliko zaradi prestolnice same kot zaradi sostanovalec in družbe. Saj vsi vemo, da študij niso le predavanja in knjige, ampak tudi zabava in druženje. Je pa res, da malo vseeno pogrešam Plave," pravi Kaja.

Kljub napornemu študiju obema ostaja tudi nekaj prostega časa. Kristina trenira odbojko, rada pa tudi rola, gleda filme in peče mafine. Kaja se resno ukvarja s plesom, je pa tudi tabornica in igra kitaro.

Kristina Kacin

aha plastik

Proizvodnja plastičnih izdelkov d.o.o.

50 LET

Vsem občankam in občanom želimo vesele praznike in srečno, zdravo in uspešno novo leto 2010.

Godbeniška šola

Oplemeniteno znanje pihal in trobil

Glasba je del našega vsakdana in v občini Kanal ob Soči smo lahko ponosni, da na našem območju deluje veliko glasbenikov. Bogati smo na raznih področjih glasbenega izražanja in udejstvovanja, že od leta 1952 pa prav tu pomembno mesto zaseda Pihalni orkester "Salonit Anhovo", ki se je predvsem v zadnjih letih precej pomladil. Njegov podmladek je vsekakor oplemeniten z glasbenim znanjem, ki se ga pridobiva tudi v godbeniški šoli.

Piše: Doris Kodolja

mo tudi starejše učence in odrasle. Vpis na trobila tako poteka skozi Vpis na trobila tako poteka skozi slabše zastopan, zato sem vpisujemo tudi starejše učence in odrasle. Vpis na trobila tako poteka skozi potrebe in prosta mesta v pihalnem orkestru.

Znanje se v godbeniški šoli preverja pri pouku in nastopih. Učitelj spremlja učenčevu delo skozi vse leto in pri tem upošteva zlasti obseg in kakovost predelane snovi, učenčev muzikalni in tehnični razvoj, marljivost in uspešnost. Pri komornih vajah in orkestru se pri ocenjevanju upošteva zlasti prizadevnost in rednost učenca. Učenca med šolskim letom ocenjuje učitelj, na letnih izpitih pa izpitna komisija. Iz instrumenta in nauka o glasbi potekajo letni izpiti v juniju.

Pomembna vloga staršev

Posebno vlogo imajo v glasbenem izobraževanju tudi starši. Sodelovanje s starši je namreč v glasbenem šolstvu zaradi posebnosti dela izrednega pomena in nujen pogoj za izboljševanje vzgojno-izobraževalnih ciljev ter eden od načinov spremljanja šole. Starši imajo tako pravico do sprotne izmenjave informacij in do poglobljenega razgovora o otroku z učitelji. V dogovoru z njimi so lahko navzoči tudi pri individualnem pouku svojih otrok, razvoj in napredovanje pa lahko spremljajo tudi na internih in javnih nastopih ter v drugih oblikah javne predstavitve dela. Staršem vedno priporočamo naj redno spremljajo otrokovo delo, saj velja, kot je bilo nekje zapisano, da "za uspešnim učencem stoji predan starš".

Nastopi in predstavitve

Učenci imajo med izobraževanjem v godbeniški šoli najmanj dva javna nastopa na leto. Prvi nastop je običajno v prednovoletnem času (in tako je bilo tudi letos), drugi pa ob koncu šolskega leta, v maju ali juniju. Vsi učenci se predstavijo posamično ali v komornih zasedbah, nekateri pa zaigrajo tudi v mladinskem orkestru pod taktirko Roberta Hvalice. Med šolskim letom deluje v prostorih Pihalnega orkestra "Salonit Anhovo" pisarna mladinskega orkestra, kjer se lahko vsako sredo med 17. in 18. uro pozanimamo o načinu in poteku pouka v godbeniški šoli. Za podrobnejše informacije smo vam na voljo tudi prek spletne pošte: gsdeskle@gmail.com.

Umetnost, pravijo, pripada ljudem. Glasba je vir umetnosti, moči in energije, glasbena vzgoja pa je pomemben dejavnik pri odraščanju in razvoju mladih in njihove kulture. Z godbeniško šolo se torej trudimo, da bodo naši učenci iz šole odnesli ne le znanje, temveč da bodo uspeli razviti tudi dobro komunikacijo in medsebojne odnose.

Foto: Gregor Medvešček

Del izobraževanja tudi javni nastopi

Foto: Damijel Konjedic

"Rojevajo se" flavtisti ...

Godbeniška šola deluje kot sekcija Kulturnega društva Svoboda Deskle in je bila ustanovljena predvsem za potrebe Pihalnega orkestra "Salonit Anhovo", torej obsega učenje izključno pihal in trobil. Zadnje čase se šola kaže tudi kot zelo ustrezno nadomestilo za javno glasbeno šolo, ali po domače povedano, kot pomoč, da staršem ni potrebno

voziti otrok v Novo Gorico ali kam drugam na eno izmed državnih ustanov. Godbeniška šola namreč deluje v skladu z vzgojno izobraževalnimi programi osnovnega glasbenega izobraževanja in zato našim učencem nudimo ustrezen program, ki omogoča opravljanje izpita na javni glasbeni šoli. Za najmlajše se v sklopu šole odvija tudi program glasbene pripravnice, ki lahko obsega tudi pripravo za sprejemni izpit v javno glasbeno šolo.

Strokovna kadrovska zasedba

Z ustreznim kadrom smo tako v več letih že dodobra razvili oddelek pihal, kjer poučujeta akademska glasbenika **Robert Hvalica** (klarinet, saksofon, nauk o glasbi) in **Doris Kodolja** (flavta, kljunasta flavta). Tu je vpisanih prek 20 otrok med šestim in osemnajstim letom starosti. V prejšnjem šolskem letu smo ponovno odprli tudi oddelek za trobila, kjer sedaj poučuje **Nejc Kovačič**. Ta oddelek je še vedno slabše zastopan, zato sem vpisuje-

Foto: Damijel Konjedic

... in saksofonisti

Zahtevnostna raven

Poleg instrumenta je obvezen predmet na godbeniški šoli tudi nauk o glasbi, mladinski orkester in komorna igra pa so predmeti, ki jih učencu določijo učitelji, glede na predmetnik in presojo učenčevih sposobnosti.

Srečanje Jerončičev

Je to vas, rodbina ali družina?

To smo ugotavljali in spozna(va)li na tretjem srečanju Jerončičev, 24. oktobra letos. Dobili smo se na izvornem kraju slovenskih Jerončičev, na Marijacelu nad Ligo, saj so se Jerončiči v Sloveniji najprej pojavili v vasi Kostanjevica nad Kanalom. Podatki so iz 18. stoletja. Iz te vasi so se potem naseljevali po bližnjih zaselkih Kolovrata in drugod.

Tekst in sliki: Nataša Jerončič

Srečanje Jerončičev pri svojih koreninah

Priimek Jerončič se po letu 1750 pojavi v Kostanjevici na štirih domačijah: pri Jeronču, pri Žnidarjevih, pri Mlinarjevih in pri Srejščinih. Starejših podatkov žal ni, ker je cerkvena dokumentacija zgorela. Po ustnem izročilu pa naj bi bili najprej Mlinarjevi in Srejščni.

Izvornost imena

Priimek Jerončič izhaja iz Dalmacije in je dobil ime po svetniku Hieronimu.

Ta cerkveni dostojanstvenik (sam se je imel za Dalmatinca, takratna Dalmacija pa je segala vse do Tržaškega zaliva) je bil rojen leta 347 v Starodu na Krasu pri Snežaku. Bil je eden največjih takratnih teologov krščanskega sveta. Hrvaški plemič Juraj Pavlo iz Poljica je enega izmed treh sinov poimenoval Jerončič, kar naj bi predstavljalo začetek Jerončičev, vendar letnice oziroma obdobja ne ugotovimo.

V Istri na območju pazinskih Novakov pa se je že leta 1527 pojavil prvi priimek Jerončič. Takrat naj bi kliški kapetan Petar Kružič tu naselil svoje vojake – uskoke in med njimi je bil tudi Petter Geroinigh in kasneje še Marthin Jerombtschich.

Družinsko drevo rodbine Jerončič je računalniško oblikoval in ga na srečanju predstavil dr. Robert Jerončič iz Kranja, njegove rodbinske korenine pa segajo preko Podgore pri Gorici na Srejščni berječ v Kostanjevici. Za tako obsežno delo je bilo potrebno veliko podatkov in tu gre zahvala tudi župniku iz Ročinja. Domači, to je slovenski

Jerončiči, kot tudi Jerončiči iz evropskih in ameriških držav pa so zelo zainteresirani za svoj izvor, mu pošiljajo podatke in sprašujejo po svojih koreninah. V družinskem drevesu zasledimo tako Jerončiče po Sloveniji, na Hrvaškem (Omiš, Split, Pula, Zagreb, Rijeka in druga mesta). Veliko jih je v preteklosti odhajalo s trebuchom za kruhom na tuje in čez lužo, kjer so še danes (Italija, Argentina, Kanada in ZDA).

Pri Francu v Melinkih

Rodbina za "v muzej"

Iz cerkve v Marijinem Celju pri Ligo smo se po maši te sobote, 24. oktobra odpravili na obisk in ogled muzeja Franca Jerončiča v zaselek Melinki. V njegovi zbirki so poleg rezbarske še etnološka zbirka in zbirka predmetov in dokumentov iz prve svetovne vojne. Vredno ogleda! Sam muzej z eksponati je namreč pika na i na nje-

govo dosedanje ustvarjalno delo. Franc Jerončič je bil namreč že leta 1964 ustanovni član in kasneje tudi predsednik Krajevne skupnosti Ligo. Leta 1969 so na njegovo pobudo ustoličili praznik kostanja v Ligo. Bil je nosilec projekta obnove nekdanje vojaške ceste iz Kanala na Kolovrat, graditve mostu čez mejno reko Idrijo pod Britofom in prav tam odprtja mejnega prehoda.

Iz povojne zadruga je času primerno oblikoval pašno skupnost, s katero se je na to območje prvič pri nas naselila irska pasma bikov angus, ki prezimijo na prostem. Franc tako ne more iz svoje ustvarjalne kože in nemirne duše ter pove, da je na papir prenesel že prek 200 pravljič.

Z drugo besedo: **Franc Jerončič je enkratna zakladnica idej, podatkov in življenjskih resnic.**

Jerončiči – športniki.

Zoran Jerončič, Francov sin (ki je pripravil to temo za srečanje), je ubral trenersko odbojgarsko pot in ni za zanemariti tudi to, da je igral nogomet.

Največ jih je igralo torej čez mrežo, pa tudi v mrežo.

Začnimo pri nogometu (Konrad, Rajko, Dušan, Janoš, Žiga Jerončič), ali pri odličnih kanalskih odbojkarjih (Rađo, Jelko, Niko, Ante, Nace, Matjaž, Gregor, Luka, Lara, Matija Jereb). Od naštetih se je najviše povzpela Gregor, ki še danes igra v najmočnejši poklicni ligi v Evropi. V mrežo pa so metali košarkaško žogo potomci Alda Jerončiča: Tatjana Močnik, Rok Močnik in Jan Močnik, bolj znan pod nadimkom Lumpi, ki je v dresu ljubljanske Olimpije igral v Evroligi.

Toda niso ukvarjali samo z žogo, ampak Jerončiči obvladajo tudi biatlon. S to športno disciplino se je ukvarjal "kranjski" Tomaž Jerončič. Matej Jerončič pa je dosegel uspehe v kegljanju.

Vse te in druge športne dosežke pa je zaobjel v aparatu naš profesionalni športni fotograf Primož Jerončič.

O športu dovolj in gremo na drugo področje.

Glasba pisana z velikim G

V majhni vasi Potravno nad Ajbo se je bralo, pisalo, pelo in igralo. Tam so se ukvarjali z glasbo Alojz, Lambert in Jožef Jerončič – po domače Pepi. Nasledili so jih Alojzijevo sin Dionizij. Njegova žena Adela se še dandanes ukvarja z glasbo,

čeprav je že upokojena. Njuni nasledniki pa so potomci Leon, Dejan, Martin, Matej, Nika.

Tudi "kranjskim" Jerončičem glasba ni tuja, saj Roberta, avtorja rodbinskega debela, na tem področju posnemata sinova.

Inovacije in izboljšave

Z razvojem, kot temu rečemo danes, so se Jerončiči začeli ukvarjati že po prvi svetovni vojni. Mirko Jerončič iz Bukovja je na kostanju pred svojo hišo postavil prvo vetrno elektrarno脾loh. Izdelal si je ročni mlin za mletje sirka – koruze. Za krajšanje (dolg)časa na samotni kmetiji pa si je izdelal še harmonij in nanj tudi igral.

Tako pridemo do leta 1965, ko je Aldo Jerončič v takratnem Salonitu Anhovo oral ledino skupaj z inženirjem Jožetom Stražišarjem na področju statistične kontrole kakovosti. V domačem podjetju je nato uvajal sistem študija in oblikovanja dela. Pri tem projektu je sodeloval še en Jerončič in sicer mlajši Francov brat Tone, ki je po prehodu Aldota med raziskovalne profesionalce prevzel vodstvo študija dela v Anhovem.

Pri snovanju knjige Kronika Kogojevih (avtorja Vladimirja Kogojja Manfrede) se je Aldo Jerončič spoprijel z novo tematiko oziroma problematiko – oživljanjem in razvojem degradiranega podežolja ob mejni reki Idriji. Tudi tokrat se je izkazala "družinskost" Jerončičev, saj je bil Aldov najtesnejši sodelavec in soustvarjalec nihče drug kot že toliko krat omenjeni Franc Jerončič. Kaj vse se je naredilo na razvojnem področju Kolovrata bi bile potrebne strani in strani oziroma objava članka samo na to temo. Aldo pa se ni ukvarjal samo z razvojem, ampak tako kot skoraj vsi Jerončiči tudi s kulturo (igranje v dramski sekciji) in športom.

Pečat organizatorja je tako pustil v mladinskih vrstah, nogometu in košarki.

In tako kot Franc tudi on še ni rekel zadnje besede.

Tudi moj (avtorica članka) in sestrični nemirni duh se je začel že v zgodnjem otroštvu. Obe sva trenirali alpsko smučanje in namizni tenis. Tatjana pa je uspešno igrala v 1. slovenski košarkarski ligi. Uspešne gene sta oba z možem Sergijem "prenesla" na sinova Roka in Jana Močnika.

Jabolka ne padejo daleč od drevesa in verjamem, da bi bili vsi Jerončiči radi tako čili, polni idej, "fit" in dejavni kot Franc Jerončič.

Ob slovesu na srečanju smo si rekli: še na mnoga leta, Jerončiči. Ah, saj res, še odgovor na vprašanje iz naslova: **Jerončiči s(m)o rodbina, družina pa tudi vas oziroma zaselki!**

Dobrodelnost Plastični zamaški za Anžeta

Tudi v župnijski karitas Kanal smo se odločili pristopiti k akciji zbiranja plastičnih zamaškov, ki poteka po vsej Sloveniji. V ta namen se je vzpostavil zbirni center v župnišču.

Piše: Milan Bezjak

Priznati moramo, da nas je odziv presenetil, saj je zamaškov iz dneva v dan vse več. Zahvaljujemo se vsem, ki v tem projektu sodelujete in prinašate zamaške.

Te sproti dostavljamo v zbirni center v Novi Gorici na železniški postaji, kjer jih prevzame Anžetov oče in poskrbi za nadaljnji prevoz.

Naložen kombi z zamaški

Če pride do večje količine zbranih zamaškov, kot v primeru družine

Velišček iz Plavi, pa se dogovorimo za neposredni prevoz z Anžetovim očetom Iztokom.

Do sedaj smo zbrali približno 1 tono plastičnih zamaškov. Potek akcije je bil sicer načrtovan do sredine decembra, za odvoz pa je poskrbljeno do konca letošnjega leta. S tem se zbiranje zamaškov za Anžeta končuje, vendar bo stekla nova akcija za potrebe druge osebe. O tem vas bo župnijska karitas Kanal pravočasno obvestila.

Še enkrat iskrena zahvala vsem, ki ste začutili, da lahko z malenkostmi pomagamo sočloveku, ki je potreben naše pomoči.

Veseli bomo, če se v primeru socialnih in drugih stisk obrnete na nas. Sprejeli vas bomo z odprtimi rokami in vam pomagali po naših najboljših močeh.

Ohranimo človeško dostojanstvo in pomagamo sočloveku v stiski.

Župnik R. Ušaj z Anžetovim očetom Ni potrebno veliko, da žarek upanja zasije v oči tistih, ki ga potre-

Avtor zapisa (desno) ob župniku Ušaju bujejo, je še sporočilo župnijske karitas Kanal.

ZAHVALA

Vsem skupaj in vsakemu posebej se iz srca zahvaljujem v Anžetovem imenu in imenu vseh nas, ki to akcijo vodimo, za srčnost in pripravljenost pomagati v trenutku, ko je človek resnično potreben pomoči.

Do danes smo zbrali (tudi z vašo pomočjo) enainšestdeset (61) ton zamaškov in jih delno odpeljali v Črno na Koroškem, večino pa v Omplast Grosuplje, kjer jih bodo reciklirali.

Skupaj zmoremo več in to se pri zbiranju zamaškov še kako pozna. Vsakokrat, ko en zamašek priložiš na kupček, narediš veliko za sočloveka, še več pa za našo zemljo, ki se že skoraj utaplja v vseh mogočih smeteh in odpadkih.

Naj zbiranje zamaškov ostane naš način življenja tudi po končani akciji zbiranja zamaškov za Anžeta.

Prijazen, humanitarno ekološki pozdrav!

Blanka in Iztok Pratnemer

Vabimo vas, da si ogledate Anžetovo internetno stran : www.subjectx.net, kjer so vsi podatki o zbiralni akciji in še veliko drugega.

Delavnice kanalske Karitas

V prostorih kanalskega župnišča je vsako sredo pozno popoldne zelo živahno.

Od sredine oktobra se v njem na pobudo kanalske župnijske Karitas družijo otroci vseh starosti - od vrta do zadnjega razreda devetletke, pa tudi mamice so vmes. Medsebojnih razlik ne poznajo, so kot velika, glasna in vesela družina.

Glavni namen srečanj je, da vsi, ki imajo veselje do ročnih spretnosti in se veselijo novih zanimivih izzivov, pokažejo, kaj so sposobni narediti. Izdelujejo cvetje iz barvnih

nogavic. Prvi izdelki niso bili ravno za razstavo, a vaja dela mojstra. Dobre izdelke nameravajo podariti.

Še vedno so v delavnico, ki poteka ob sredah med 17:30 in 19. uro, vabljeni vsi otroci, mladi in starejši, ne glede na versko pripadnost.

Mladi tudi zelo radi sodelujejo pri enkratnih akcijah. Ena od njih je potekala ob tednu Karitas, ko so spoznavali skrivnost peke kruha. Izdelali so majhne hlebčke, ki so bili razdeljeni na nedeljo Karitas. Slika pove več kot tisoč besed!

Diana Breščak

Organiziramo javno

SILVESTROVANJE

ŠMARTNO
POMESTNIHULČAH

Ples z ansamblom Agronavi.TU
sgnjemet... Za hrano in pijačo
poskrbljeno! Od 21.00h dalje

**PLANINSKA
KOČA
KORADA**

Ekipa
Agencije Jota
vam želi
srečno
2010

INFO
031 750 673
05 30 43 715
jota@siol.net
www.jota.si

NO REGIJA RESES SYLA
GLASBENA
JOTA

50 let Kulturnega doma "Stoletne sanje so uresničene"

DESKLE - To je misel, ki je spremljala slovesno odprtje novega Kulturnega doma in ki pove vse o navdušenju ... V času izgradnje je desklanski hram kulture veljal za najlepši, najsodobnejši in najboljše opremljen, še danes pa lahko rečemo, da je tudi eden izmed najbolj funkcionalnih te vrste na Primorskem. Poseben pa je tudi po tem, da je že pol stoletja v upravljanju amaterskega društva.

Piše: Petra Paravan

Že leta 1952 je na pobudo tovarniškega Delavsko-kulturnega društva Svoboda Anhovo delavski svet podjetja "15. september", Tovarna cementa in salonita v Anhovem sprejel sklep o izgradnji kulturnega doma z društvenimi prostori. Projektant Ivan Kraigher si je v projektno nalogo zapisal želje naročnika, ki so bile res velike.

Mega-projekt ne gre skozi

Šlo naj bi za ogromen projekt, ki je predvideval veliko gledališko dvorano s 400 sedeži, manjšo kino dvorano z 200 sedeži, balinišče,

Denar je, volja tudi

Čez dobra štiri leta se je finančno stanje v tovarni izboljšalo in takratno Delavsko prosvetno društvo je ponovno dalo pobudo za izgradnjo kulturnega doma. Za pomoč in nasvete so prosili celo DPD Svoboda cementarne Trbovlje, saj so bili fascinirani nad njihovim novozgrajenim kulturnim domom.

Še istega leta je stekla potrditev investicijskega programa, izdelan je bil nov projekt, ki ga je ravno tako pripravil projektant Ivan Kraigher, gradbeno dovoljenje je bilo

Foto: KD Svoboda Deskle

Slavnostno odprtje kulturnega doma

na področju kulture. Glavni uporabnik in upravljaec pa je bilo vedno Kulturno društvo Svoboda (ki je bilo v preteklosti različno poimenovalo). Zvrstili so se trije hišniki in trije upravniki. Prav letos je namreč jubilejno leto tudi za Aleksandra Znidarčiča, saj je že 30 let na čelu upravljanja doma: "Z Mitjo Rotovnikom imava najdaljši mandat," se Aleksander rad pošali.

Šestletna obnova

Obnova kulturnega doma je potekala od leta 1995 do 2001, financirana pa je bila iz občinskih sredstev, sredstev za odškodnino za elektrarno (Plave II) in sredstev ministrstva za kulturo. Že leta 1984

pa je Kulturno društvo Svoboda Deskle financiralo obnovo fresk, ki jih je akademski slikar Janez Pirnat umestil v prostor, namenjen družabnim srečanjem (kavarna - Picerija Plac). Danes je ena teh umetnin žal poškodovana in zazidana, na drugi pa je montirana klimatska naprava.

Površina kulturnega doma obsega približno 1.350 m², poleg dvorane z velikim odrom in pomožnimi prostori, ima tudi učilnice za glasbeno šolo, razstaveni prostor, knjižnico, sejno sobo, gostinski lokal in hišniško stanovanje. Žal pa zmanjkuje prostorov za društvena srečanja.

Foto: KD Svoboda Deskle

Desklanski hram kulture leta 1959

tenis igrišče, telovadnico, privez za čolne in kopalnišče ob Soči ter kino na prostem. Takšen idejni načrt nikakor ni bil odobren s strani državne komisije za revizijo načrtov, okrajni ljudski odbor v Novi Gorici pa je le dovolil mesto za tovrstno gradnjo. Po novem projektu, ki je predvideval samo kinogledališko dvorano in telovadnico, so leta 1953 postavili temelje, naložba pa je bila ustavljena zaradi neodobrenih načrtov in pomanjka finančnih sredstev.

izdano v maju 1958. Pod budnim očesom projektanta in nadzornice arhitektke Sonje Ivanc so dom gradili do septembra 1959. Izgradnjo kulturnega doma je v celoti financirala cementarna Anhovo.

Vse do leta 1997 je bil lastnik doma podjetje Salonit Anhovo, potem pa je kulturni hram prešel v lastništvo občine Kanal ob Soči, ki ga je s sklepom občinskega sveta razglasila za javno infrastrukturo

Foto: B. Bizjak

Kulturni dom Deskle danes

PREJELI SMO

Prosimo vas, da v naslednji številki Mosta objavite dopolnitev k članku o prazniku kostanja, ki je bil pod naslovom "Tradicija živi, zanimanja vse manj" objavljen v oktobrski, 24. številki časopisa.

V prispevku s podnaslovom "Kostanjevo hranivo in pecivo" je kljub moji obširni razlagi o vrstah kostanja pomanjkljivo interpretirano, češ, da pri nas ne uspeva vrsta kostanja – maron.

Domačini iz vasi, kjer uspeva maron in ki so na prazniku kostanja

prodajali tudi svoj maron, so bili nad pomanjkljivo razlago v članku ogorčeni, posebno, če je tako izjavo dala domačinka.

Moja razlaga pa je bila, da v okolici Liga nimamo marona, ampak že navedene vrste kostanja. Maron pa uspeva v nižjih legah, v neposredni okolici vasi Ukanje, Mišček, Zapotok in na območjih proti Goriškim Brdom.

Adrijana Velišček, Turistično društvo "Kolovrat" Lig

110 let Tinca Šemlajeve "Najzrelejši cvet slovenskih deklet"

30. oktober je bil poseben dan. **Katarina Marinič, Tinca Šemlajeva**, kot smo jo poznali v *Desklah*, je praznovala v domu starejših v Novi Gorici 110. rojstni dan. To ni bil samo praznik za dom upokojencev, temveč tudi svečan dan za našo občino, posebno za KS Anhovo – Deskle.

Piše: **Silva Matevžič**

Tinca v zavetju državnih in občinskih varuhov

Pred enajsto uro dopoldne se je v predverju doma trlo novinarjev in fotografov, ki so želeli zabeležiti slovesnost, ko je naša Tinca stopila v krog superstoletnikov. Za prijetno vzdušje sta poskrbela harmonikarja iz novogoriškega dijaškega doma in **Ljubo Marc**. Praznovanju je dal poseben pečat predsednik države **Danilo Türk**. S svojo prisotnostjo je poudaril pomembnost praznika naše Tinca – najstarejše Slovenke in obenem tretje najstarejše osebe v Evropi. Ob voščilu je poudaril,

da gre "za nacionalni dogodek, saj praznuje najzrelejši cvet vseh slovenskih deklet, tako visoko starost pa je treba spoštovati in se je veseliti".

Čestitke, najboljše želje in pesem

Praznovanje je potekalo v jedilnici doma, kjer so se zbrali sorodniki Katarine Marinič, oskrbovanci doma ter predstavniki družbeno-političnih organizacij in društev iz kanalske in goriške občine.

Program je povezovala domska delovna terapevtka **Mojca Jejčič**. Prve pozdravne besede je spregovoril **Vasja Medvešček**, direktor doma upokojencev v Novi Gorici. Ženski trio Kresnice je zapel dve pesmi, zatem je Mojca prebrala Katarinin življenjepis. Sledile so čestitke direktorja novogoriškega doma, predstavnika doma v Pod-sabotinu, novogoriškega župana **Mirka Brulca** in župana občine

zapeli pa so ji tudi otroci iz vrtca Deskle. Sledila je pesem za stoletnico, ki jo je zapel domski pevski zbor ob klaviaturski spremljavi **Mirka Humarja**.

Torta velikanka in zdravica

Tudi torta je morala biti in seveda zdravica s šampanjcem. Domski zbor je zapel še prirejeno pesem **Prelepa je desklska fara** - da se

Brez torte in šampanjca seveda ni šlo

Kanal ob Soči **Andreja Maffija**. Slavljenki je čestital še minister za delo, družino in socialne zadeve **Ivan Svetlik**. Vse najlepše, predvsem pa zdravja ji je seveda zaželel tudi predsednik države.

Najstarejši Slovenki je zaplesala skupina fantov "Go Breakersi", med njimi **Tomi Činej**, trikratni prvak v break-dance-u. V imenu Krajevne skupnosti Anhovo – Deskle je Tinci voščil predsednik **Klemen Stanič**, čestitali in prisrčno

ve, od kod Tinca prihaja. Posebno popestritev so pripravile Tinca, ki plešejo v DU Deskle – Anhovo, njihova skupina pa ponosno nosi ime po najstarejši krajanki. Program so zaključile Kresnice s pesmijo in učenka OŠ Deskle **Tara Berlot**, ki je zaigrala na harmoniko.

Ob prijetnem vzdušju so se gostje še nekaj časa pomudili, tudi Tinca je kar dolgo vzdržala, potem pa se poslovila od družbe.

Vse najboljše, Tinca!

Razstava o tretji najstarejši zemljanki

V tednu pričakovanja Tinčinih 110. let so v Stekleni dvorani v Desklah postavili razstavo (skeniranih) fotografij, predmetov in zapisov. Najstarejša podoba Tinca je bila iz časa osnovne šole, zvrstile so se fotografije iz begunstva, njene poroke, družabnih srečanj in nazadnje z rojstnodnevnih praznovanj. Pobudnik razstave **Jože Gorjanc** je namreč v svoji zbirki starih fotografij našel številne podobe naše slavne občanke.

Katarina Marija Gabršček se je rodila 30. oktobra 1899 kot deveti otrok materi **Marijani Mariji** (Gorjanc) in očetu **Anton**. Njena starša sta se poročila leta 1879, v zakonu pa se jima je rodilo deset otrok (**Lucija, Marija, Janez, Lavrencij, Amalija, Franc, Jožef, Antonija, Katarina, Jožef**). Tinca je osnovno šolo obiskovala v Gorenjih Desklah. Leta 1915 je morala v begunstvo v Avstrijo. Tri leta je preživela v Brucku ob Litvi, nekaj časa je delala v tovarni čokolade, potem pa je obiskovala gospodinjstvo šolo.

koncu vojne se je vrnila v rodno domačijo, ki pa je bila porušena. Revščina jo je prisilila, da je odšla službovat kot gospodinja na Opčine in v Ljubljano. 26. maja 1929 se je poročila s sovaščanom **Rudolfom Mariničem**, katerega družina se je priselila iz Benečije. S Tincino ni imela otrok, a njuna hiša je bila polna sorodnikov, sosedov in prijateljev ter njihovih otrok.

Kdor si je ogledal razstavo, je lahko spoznal tudi Tinčine zapise iz begunskih časov, ko je v Brucku ob Litvi obiskovala gospodinjstvo šolo. Za tiste, ki razstavo zamudili, pa nekaj njenih sestavkov ...

Čemu sem hotela vstopiti v gospodinjstvo

Še ko sem bila mala, sem želela vstopiti v gospodinjstvo šolo. Že kot mala deklica sem se zmeraj sukala v kuhinji okoli mame, posebno, kadar je šla mama po opravkih od doma. Ko me je pustila, da sem sama skuhalo kako malo južino, takrat sem bila najbolj ve-

sela. Seveda sem bila takrat še nerodna, sklenila pa sem postati, ko bom večja, dobra gospodinja.

Gospodinjstvo ni lahka reč. Treba je mnogo vaditi in poslušati nauke izurjenih gospodinj. Takih se pa največ dobi v gospodinjstvih šolah. Hvala Bogu, da se je tudi meni ponudila sreča, da sem v gospodinjstvi šoli.

Prišla je vojska in smo morali vsi bežati od doma. Ko sem zvedela, da je tukaj gospodinjstvo šola, sem želela vstopiti vanjo, da se kaj naučim. Tukaj imamo dosti učiteljic. Gospa vaditeljica je sedaj bolna. Upam, da bo kmalu ozdravela in bomo imeli potem več šole. Da bi ji ljubi Bog kmalu podelil ljubo zdravje!

Tukaj se učim reda v gospodinjstvu, ki je najbolj potreben v vsaki hiši, da se ohrani vse na mestu. Vsaka reč mora biti na svojem mestu. Kuharice gredo v kuhinjo, perice v pralnico ali v likalnico likat, gospodinjke pospravljajo po sobi,

kmeticke gredo tudi po svojih opravkih. Tako je vse v redu.. Te nauke si hočem dobro zapomniti, da mi bodo v korist, kadar postanem sama svoja gospodinja.

Bruck ob Litvi, dne 13. novembra 1917

Katarina Gabršček
(kasneje poročena Marinič)
Bruck ob Litvi, 24. september 1917

Jedilni listek za 30 oseb FIŽOLOVA JUHA

2 kg fižola
20 dkg masti
20 dkg moke
kis, sol

Namoči že prejšnji večer fižol, naslednji dan odli vode kateri si ga namakal ter nali druge in ga deni kuhat. Osoli in prideni listek lorberja.

Ko je fižol mehak odli vodo, stlačijo fižol ali pa pusti celega. Deni v kozico mast, nekaj drobno zrezane čebule, ko zarumeni prideni moko, razredči prižganje, prili še nekoliko kisa, vli v juho, ko zavre dodaj še par žlic kisle smetane.

Večnamenski objekt v Levpi Gradnja prihodnje leto končana

Letošnje leto je četrto leto zapored, ki je povezano z gradnjo večnamenskega objekta v Levpi. Vsa ta leta smo prejeli za gradnjo sredstva iz proračuna Občine Kanal ob Soči. Tudi letos je društvo poleg rednega dela prevzelo težko nalogo gradnje. Leto nam bo v spominu ostalo predvsem kot najnapornejše leto do sedaj.

Tekst in slika: Mojca P., ŠKTD Levpa

V letošnjem letu smo za gradnjo objekta uspešno pridobili nepovratna denarna sredstva iz dveh razpisov, in sicer iz razpisa Fundacije za šport, od katere smo že pridobili sredstva v letu 2007, ter Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP). Na oba razpisa se je društvo prijavilo samo. **Miran Jug**, vodja projekta, šteje za letošnji največji dosežek ravno drugi razpis, ki je bil zasnovan v okviru Lokalno akcijske skupnosti LAS za razvoj in prijavljen v okviru letno izvedbenega načrta na MKGP. Projekt je sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Glavne aktivnosti projekta vključujejo gradbeno obrtniška dela za ureditev skupnih prostorov in kurilnice v večnamenskem objektu. Novembra 2009 smo uspešno zaključili prvo fazo projekta. Tako nam ostaja še druga faza, predviden zaključek projekta pa je konec januarja 2010.

Vsi uspehi so rezultat dobrega dela in močne volje vodje projekta ter ostalih članov društva.

“Zasluge za trenutno stanje in doseženo imajo predvsem naši člani in članice v društvu. Za njihovo kakršnokoli pomoč in prostovoljno delo se jim iskreno zahvaljujem. Moje zahvale grede tudi zaposlenim na Posoškem razvojnem centru Kanal, ki so mi izkazali podporo, si vzeli čas in se trudili skupaj z mano pri zbiranju potrebne dokumentacije. Nenezadnje gre zahvala tudi Občini Kanal ob Soči, ki je v zadnjem, ključnem trenutku pripomogla k temu, da bo Evropska zveza lahko refundirala sredstva sorazmerno s plačanim deležem, tako nam, to je društvu, kot tudi občini. Prav tako se zahvaljujem tistim svetnikom Občine Kanal ob Soči, ki so pripomogli k sprejetju rebalansa proračuna za leto 2009, in seveda gospodu županu Andreju Maffiju,” pravi Miran Jug. Dodaja tudi, da je po vseh mukah, križih in težavah Levpa končno le dobila večnamenski ob-

Zdaj sledi oprema, razsvetljava in “duša”

jekt, ki ga je čakala približno petdeset let.

Prostori v objektu čakajo na opremo, na razsvetlavo, ki je druga faza projekta LAS za razvoj, na uporabno dovoljenje ter nenezadnje na dušo, ki jo bomo sooblikovali prav vsi. Kratkoročni cilj društva je tudi prenova spletne strani, ki že dlje časa kliče po spremembah. Novega leta se tako v društvu

veselimo prav zaradi številnih novosti, ki nam jih prinaša.

Ob koncu pa Športno-kulturno-turistično društvo (ŠKTD) Levpa vošči vsem občanom vesele praznike.

Naj bo leto, ki prihaja, predvsem polno zadovoljstva in lepih misli.

Planinsko društvo (PD) Valentin Stanič Čezmejno sodelovanje in planinska sprava

Foto: Marijan Nanut

Srečanje obmejnih planincev v Benečiji

Planinsko društvo Valentin Stanič Kanal že nekaj let sodeluje s planinskimi društvi onkraj naših meja, med drugimi tudi s C.A.I. Cedad - sekcija Valnatisone iz Špeta v Benečiji. Srečanja potekajo v glavnem na obmejnih vrhovih hribov in gora (Matajur, Na Gradu, Ježa, Globoščak, Sv. Miklavž, slapovi doline Idrije, slapovi Avških polc ...).

V navedeni sekciji je veliko število tako Slovencev kot Italijanov. Posebej moramo omeniti tamkajšnjega duhovnika “Benečanskega Cedermaca”, ki zagovarja mednarodno spravo prav na tak - planinski način. In pri planincih se to obnese. Stkane so trdne prijateljske vezi. V prihodnje načrtujemo tudi posamezne skupne izlete v bolj oddaljene gore.

Dokončanje planinskega doma Pod Ježo bo planinska srečanja zamejskih in naših društev še okrepilo. Da je temu tako, dokazuje

nedavno srečanje Pod Ježo. V soboto, 21. novembra 2009, smo namreč kanalski planinci organizirali povratno srečanje z italijanskimi prijatelji v našem planinskem domu. Domačini smo gostom pripravili prijeten večer, kjer je bil v zanimivi mešanici jezikov poudarjen skupni interes odkrivanja lepote narave na eni in drugi strani meje.

V formalnem delu srečanju se je izkristalizirala vizija: Reka Idrija ni več ločnica, je skupna reka obeh strani. Ljudje ob meji znajo in zmoremo ceniti lepote, ki nam jih ponuja narava. Skupna sinergija v čezmejnem sodelovanju je vrednota, ki jo občuti samo človek, ki zna premagati turboznost vsakdana v dolini in se zmore povzpeti na vrhove, ki človeku vlijejo novega elana.

Marijan Nanut, predsednik PD Kanal

OŠ Deskle

Vstopamo v enega najlepših časov v letu. Puščamo za seboj marsikaj nepozabnega, lepega, malo manj lepega ... Naj nas spremlja le tisto, kar nam polepša vsakdan, nam daje moči in upanja v dostojen jutri.

Tehniški dan nekoliko drugače

V sredo, 7.10.2009, so učence od 1. do 5. razreda obiskali gasilci PIGD Salonit Anhovo iz Anhovoga. Želeli smo spoznati njihovo delo.

Ogledali smo si gasilska vozila in pripomočke za gašenje. Gasilci so nas poučili, kako moramo ravnati ob manjših požarih in na kaj moramo biti pazljivi pri gašenju. Pokazali so nam, kako se gasi z gasilnimi aparati.

V računalniški učilnici so nam predstavili, kako in kje so že pomagali. Predstavili so nam tudi nekaj utrinkov iz njihovih vaj, tekmovanj, veselic. Povabili so nas, da se vključimo v gasilski krožek.

Spoznali smo veliko novega in zlasti to, da morajo biti gasilci pogumni ter da je potrebno veliko znanja in iznajdljivosti, da lahko varno in uspešno opravijo svoje delo - nudijo pomoč ali rešujejo.

Mladi in gore

Prva sobota v novembru je vsako leto za mlade planince naše šole prav posebno napet dan. Takrat namreč poteka regijsko tekmovanje "Mladi in gore". Udeležujemo se ga že vrsto let in tudi letos nismo ostali doma.

Tokrat je tekmovanje potekalo v Idriji. Sodelovalo je 16 ekip, ki so jih sestavljali učenci od 6. do 9. razreda. Namen tekmovanja ni doseganje velikih nagrad, ampak se udeleženci preizkusimo v znanju iz planinske šole. Zagotovo je najlepše spoznavati nove obraze in značilnosti kraja, ki gosti tekmovalce.

Na letošnjem tekmovanju smo našo šolo zastopali Luka Abraht, Lara Marušič in Tjaša Markočič iz 6. razreda ter Ana Tinta iz 7. razreda. Kljub temu, da smo kot tekmovalci nastopili prvič, smo zadovoljni, saj smo pokazali veliko znanja. Še posebej smo veseli, ker nam je zaupana organizacija tekmovanja v naslednjem šolskem letu. Z veseljem bomo gostili mlade planince in poskrbeli, da jim bo druženje z nami ostalo v trajnem spominu.

Luka, Lara, Tjaša, Ana

Koča je pokala po šivih

Kot vsako leto je tudi letos v drugi polovici septembra na planini Kuhinji pod Krnom potekal dvodnevni planinski tabor. Udeležilo se ga je petintrideset mladih planincev iz obeh osnovnih šol – desklsanske in kanalske. Pripravili smo planinsko šolo z vsebinami, ki so pomembne za varno hojo in počutje v gorah. Tudi tokrat ni šlo brez planinske tombole in razvedrilnih točk. Temu je sledil počitek - pst ... pst ... - tišina.

Zgodaj zjutraj, ob svitu, ko je v koči zadišalo po čaju, se je dvanajst mladih planincev od 6. razreda dalje z vodniki odpravilo proti Krnu. Zaželeli smo jim srečno in varno pot. Ostali udeleženci tabora pa smo se po zajtrku začeli vzpenjati proti planini za Slapom. Tam smo si ogledali sirarno, prisluhnili mlekarju, ki je pripovedoval o življenju na planini in o izdelovanju sira, ki smo ga lahko tudi poskusili.

Pot smo nadaljevali proti kapelici iz 1. svetovne vojne. Pozno popoldne smo se vrnili v kočo, kjer nas je že čakalo kosilo. S Krna se je vrnila tudi druga skupina – polna lepih vtisov in doživetij.

Vsi dobre volje zaradi lepega vremena, ki nas je spremljalo, osebne zadovoljstva mladih planincev, ki so osvojili dvatisočaka, in zaradi dobre hrane, ki je v planinah še boljše, smo si ob slovesu zaželeli, da se prihodnje leto ponovno snidemo. In to za več dni!

DD

Naš prispevek fundaciji Pismo srca

V okviru oddaje Šport špas že 6. leto deluje fundacija Pismo srca, ki spodbuja mlade, socialno ogrožene in posebej nadarjene učence, ki se odlikujejo na področju športa, kulture, umetnosti ali ekologije. Deluje pod motom MLADI ZA MLADE, saj so prav mladi tisti, ki skozi vse leto pridno zbirajo odpadni papir, s tem pa omogočajo štipendiranje svojih vrstnikov.

Naša šola je za to fundacijo zbirala odpadni papir že drugo leto. Sodelovali smo vsi učenci od 1. do 9. razreda, pomagali so tudi najmlajši iz Vrta Deskle, učitelji in vodstvo šole. Posebej bi se radi zahvalili gospodu Darku Zelinščku, ki je našim otrokom pomagal pri zbiralni akciji. S skupnimi močmi smo tako zbrali 2780 kg papirja. Povemo vam, da glede na število otrok, to ni mačji kašelj.

Tim Zdrave šole

Srečanje partnerjev projekta Comenius

Bordeaux – V času od 4. do 8. novembra 2009 sem se udeležila srečanja s tujimi partnerji projekta Comenius v Bordeauxu v Franciji. Tokrat smo se prvič zbrali predstavniki vseh sodelujočih držav: Francozi, Španci, Italijani in Slovenci. Na srečanju smo predstavljali svoje države in občine, pri čemer smo se Slovenci daleč najbolje odrezali. Predstavili smo se z elektronsko verzijo predstavitve, ki so jo izdelali učenci devetega razreda (predstavitve bo v tujem jeziku objavljena tudi na spletni strani OŠ Kanal), s papirnato zloženko, gostitelje in ostale udeležence pa smo obdarili tudi z reklamnim in turističnim materialom iz naše regije.

Francoski partnerji

Dogovorili smo se, da bomo tuje obiskovalce iz Francije v Kanalu prvič gostili aprila 2010. Prva odprava v tujino nas čaka le mesec dni kasneje, ko bomo odpotovali v Italijo.

Barbara Kragelj, prof.

Planinski tabor na planini Kuhinja

Osnovna šola Deskle in Osnovna šola Kanal v okviru planinskega krožka in s sodelovanjem PD Valentin Stanič organizirata različne pohode in izlete. Število učencev na vsaki šoli, prijavljenih k planinskemu krožku je okoli 35. Mentorici krožka sta Darja Djordjevič in Tatjana Stubelj. Vodnik je Zvone Lazar.

Foto: Jakob Maver

Šoli sta 25. in 26. septembra organizirali dvodnevni tabor na planini Kuhinja. Prvi dan smo se nastanili v koči in pojedli večerjo. Po večerji smo igrali tombolo, kjer je oskrbnik kočje dobil prvo nagrado, ki jo je podaril nemu izmed planincev. Nato smo šli spat. Drugi dan smo tisti, ki smo šli na Krnzelo zgodaj vstali, pojedli zajtrk in šli na pot. Mlajši so vstali nekoliko pozneje in si ogledali planini Zaslap, Sleme in italijansko kapelico iz prve svetovne vojne. Na začetku je bila pot na Krn lažja, kasneje pa se je začela ostro vzpenjati. Na začetku poti

so nas nekaj časa spremljale krave. Vsi smo bili veseli ko smo zagledali vrh, malce pa nas je zaskrbelo, ko smo ugotovili, da na vrhu ni žiga. Kasneje se je izkazalo, da je bil v koči. Z nami so bili vodniki Dušan Žnidarčič, Mijmi Beguš, Primož Božič in Vlasta Čufer. V koči smo imeli tudi delavnico o varni hoji v gorah. Predavala je Vlasta Čufer. Vse nas, ljubitelje gora, povezuje dobra volja.

Zapisali: Jakob Maver, Anika Božič, Luka Kralj

Izdelali smo papir

V novembru smo imeli tehnični dan, na katerem smo izdelovali papir.

Dva dni prej nam je učiteljica dala razcafran odpadni papir in listek z navodili, kako moramo doma narediti papirnat kašo.

Sledila sem navodilom na listku in začela z izdelavo. Z očetom sva najprej zavrela vodo in vanjo stresla narezan papir.

Naslednji dan sva poskušala namočen papir zmleti kar s paličnim mešalnikom, vendar nama ni uspelo. Ko se je mama vrnila iz službe, niso imeli druge izbire, kot da sva delo opravili pri noni.

Na tehničnem dnevu smo se najprej razdelili v skupine po pet in pripravili vse potrebno za izdelavo. Papirnat kašo smo dali v skupno posodo in dolili vodo, da je postala redkejša. Po želji smo lahko dodali masi tudi barve ali druge dodatke. Me smo ji dodale sok rdeče pese. S sitom, na katerega smo dali še lesen okvir, smo zajeli kašo in pus-

Kostanj

Kostanj zraste v jeseni. Prebiva v ježici. Če ga ni, bi bili užaljeni.

Kostanj! Kostanj! Pojdemo ga pobrat, če ne, ukrade nam ga gozdni škrt.

Urška Lango, Laura Mavri, 4.a

Mrtva hiša

Hiša ni živa, če v njej ni življenja, v njej ni ljudi, če v njej nihče ne živi.

Poraščena z mahom, je stara zapuščena, mirna in tiha, le mir si želi.

Prav res je uboga, vsa se praši, reva nesrečna po življenju hrepeni.

Anja Pavšič, 4.a

Moje veselje - moja sreča

Doma imam dva kužka Balkija in Pikico. Balkija sem dobil za šesti rojstni dan. Je mešanček, ima dolgo rjavo dlako in viseča ušesa. Čeprav je majhen, zelo glasno laja. Na ukaz se usede in da tačko. Hiter je kot strela.

Druga ljubljanka naše družine je psička Pikica. Dobili smo jo pred enim letom, ko nam je po hudu bolezni umrl kuža Medo. Takrat smo bili zelo žalostni, zato smo se odločili, da poiščemo podobnega kužka. Tako smo se razveselili male Pikice.

Zelo rada se skupaj lovita in igrata z mano. Balki se zelo jezi, če božam Pikico, njega pa ne.

Onadva sta moje veselje – moja sreča.

Miha Pavšič, 4.a

Žusterna

Učenci 5. razreda smo se udeležili poletne šole v naravi, ki je potekala od ponedeljka 21.9., do sobote 26.9.. Odhod izpred šole je bil ob 9.00. Minute pred odhodom pa so se mi zdele tako dolge, kot da jih nikdar ne bo konec. A so vseeno minile. Ko sem se poslovlila od družine in me je teta Jožica pripeljala k šoli, je avtobus že čakal na nas.. Voznik nam je pomagal naložiti prtljago in kmalu nato smo se odpravili proti Žusterni. Z nami so bile učiteljice Aleksandra, Ana, Zvonka, ter pedagoginja.

Preden smo se naselili v hotel Žusterna, smo imeli ogled Luke Koper. Tam smo videli velike žerjave, različne ladje, vlačilce, kupe peska, velika skladišča avtomobilov, lesa, rezervoarje goriva ter odpadnega materiala. Po ogledu Luke Koper smo se odpravili proti Žusterni. Ko smo prišli v hotel, smo se namestili po sobah. Jaz sem bila v sobi z Evelino. Vsak dan smo imeli dopoldanski in popoldanski pouk ter približno tri ure plavanja. Vsi dnevi so bili zelo pestri, saj smo hodili na večerne sprehode po Koprju, kjer smo si ogledali glavni trg ter stare ozke ulice. V Piranu smo si ogledali cerkev sv. Jurija, naravoslovni muzej, ter Tartinijev trg. Udeležili smo se tudi nočnega kovanja, v soboto pa še ogleda solin, kjer smo videli, kako so v starih časih želi sol in kako so solinarji živeli. V soboto smo veseli prišli domov.

Teden v poletni šoli je minil, kot bi trenil. Imeli pa smo se zelo lepo, tako kot je bilo vreme. Skoraj brez oblačkov.

Maja Križnič, 5. a razred OŠ Kanal

Duhovna prostranstva joge Tudi v Gotski hiši so doma

Foto: Osebni arhiv

"Joga v vsakdanjem življenju nam pomaga, da razumemo sebe, da razvijemo razumevanje in ljubezen do vseh živih bitij in da spoznamo namen in cilj človeškega življenja."

(Paramhans Swami Maheshwaranand).

Človek stopa po življenjski poti skozi različna obdobja. Začne se z ranim otroštvom, kjer ti sojenice v zibelko položijo darove in tegobe prihaja-jočega življenja. Prepustijo te staršem in vzgojiteljem, ki z neobdelano glino otroške duše ravna jo tako ali drugače, po svojih najboljših močeh. Zatem pride obdobje mladostništva, obdobje velikega raziskovanja, še večjega uporništva, ki z veliko mero sreče pripelje v miren pristan odraslosti.

Piše: Tanja Laščak

Prehoditi faze otroštva, mladostništva in odraslosti v današnjem svetu novodobne civilizacije in pri tem ohraniti zdravje, zadovoljstvo in notranji ravnovesje, ni lahko. Globalizacija, potrošništvo, tekmovalnost, onesnaževanje ... so samo nekateri izmed glavnih negativnih dejavnikov in gibal našega, mojega

"časa".

Tarnanje in zdihovanje ne pomaga

"Ah, kako sem jaz danes utrujena! Službo končam ob petih, ob šestih mora sin na atletiko, ob sedmih ima hči balet. Potem pa namerava-

Foto: Osebni arhiv

Množično sproščanje ob morju

V premislek pa še misli našega pokojnega predsednika **Janeza Drnovška**: "Delajte na sebi. Najprej morate urediti sebe, da boste potem lahko izboljševali svet. Naloga ni lahka. Človek se v današnjem načinu življenja težko dvigne nad vse negativnosti, ki ga obkrožajo. Nizko zavedanje prevladuje in nas velikokrat vleče nazaj v mlakužo, četudi se trudimo, da bi splezali ven. Vendar druge poti ni. Negativnosti v sebi in v okolju lahko premagujemo le z ustvarjanjem pozitivne energije. Le na ta način se lahko dvignemo."

V imenu vadečih iz kanalske skupine ter članov društva JVVŽ Nova Gorica naj ob božičnih in novoletnih praznikih zaželimo vsem občanom občine Kanal ob Soči obilo zdravja, sreče, optimizma in notranjega zadovoljstva.

va z možem obiskati opero," pripoveduje mlada mamica. "Kam je šel moj prosti čas? Kdo so moji otroci? Kdo sem jaz?" so ene izmed najpogostejših vprašanj človeka, ki stopi v točko trenutka, ko ne more več tako naprej. "Ustavi se za sekundo," mu reče tihi, mili notranji glas: "Kam pa tako hitiš?!"

Stopim skozi vrata svetlega, lepo dišečega prostora. Iz ozadja se sliši tiha, umirjena, tako prijetna glasba. Odgrnem svojo vadbno podlago, pozdravim sovadeče in se uležem na hrbet na tla. Pokrijem se z odejo. Globoko vdihnem in izdihnem ter zaprem oči. Kakšen mir! Končno! Po celem dnevu divjanja ... mir... mir. Iz globine prihaja umirjen glas inštruktorja, ki nam daje napotek, kako naj z dihom umirimo celo telo, da se "za božjo voljo" že enkrat oddahne. Kar prehitro se konča to sproščanje.

Čas je za akcijo!

Inštruktor pravi: "Sedaj pa v akcijo!"

Čas je za telesne vaje - asane. Postavim se v položaj in poslušno kot majhna mačka izvajam vaje pretegovanja hrbtenice, sproščanja vratu ... Zaprem oči. Ni mi potrebno gledati ne levo ne desno. Kaj mi mar, kako močno se lahko zvijje moja sosedka. Tu je pomemben le lastni notranji prostor. Sledijo dihalne vaje, s katerimi moje nosnice zaplapolajo v obilju svežega, novega kisika in zdi se mi, da sem kot na prepihu prečiščen prostor.

Sedaj pa še tisto najlepše. Koncentracija, meditacija. Sediš in sediš in poskušaš izklopiti vse nepotrebne misli. Kakšen dan! Počutim se, kot bi imela polno malho nove energije za jutrišnji nov, borben dan. Prav res, svet se v takšnih trenutkih zdi precej lepši. Zdi se, da imaš dovolj ljubezni in energije za marsikatero pomoči potrebno dušico, ki tepta to našo zemljo.

Tiste popoldanske ure na delovnem mestu, ki sem jih odsedela zaradi novega računalnika, nove sedežne garniture, novih čajev moje ljube hčerke, pa novih in novih in novih igračk ... se zdijo prav res "brez veze".

Odgovori so v vprašanjih

Kaj pa, če bi letos zamenjala ploščo?

Kaj pa, če bi letos za spremembo obdarila svoje najdražje s svojim časom?

Kaj pa, če bi letos moje znanke in neznanke obdarila z nasmehom in prijazno besedo?

Kaj pa, če bi letos na glas povedala, da je še kako zelo pomembno nekemu povedati, da ga imaš rad? Kaj pa, če bi fantu iz sosednje ulice letos povedala, da naj pomisli na vsa prestrašena živalska bitja, ki se zvijajo od strahu ob topniških napadih petardnih vodov ob novoletnih praznikih?

Kaj pa, če bi letos v resnici namerila komu mojo pomoč, ne da bi zahtevala karkoli v povračilo?

Kaj pa, če je to smisel mojega življenja?

življenja?

rečeš: "Stop, sedaj pa je dovolj norenja, sedaj je čas, ko bom prisluhnil sebi."

V trenutkih, ko z umiranjem svojega diha umirjaš svoje telo in svoje misli, umirjaš tudi svoje želje, hlepenje po nedosegljivih ciljih materialnih dobrin, statusnem položaju, moči nad drugimi ...

Joga za vsak dan

Zelo učinkovit kažipot k temu ponuja sistem "Joga v vsakdanjem življenju", ki je plod dolgoletnega dela **Sri Paramhans Swami Maheshwaranande**, ki je v eni izmed svojih knjig zapisal svoje življenjsko vodilo: "Smisel svojega življenja vidim v tem, da učim ljudi spreminjati sebe, spoštovati in razumeti druge, občutiti in razumeti žalost in bolečino drugih; doumeti zakaj so rojeni in kaj je smisel življenja."

Foto: Osebni arhiv

Sistem "Joga v vsakdanjem življenju", ki v okviru novogoriškega društva ponuja vadbo v prostorih Gotske hiše v Kanalu že drugo leto, ne pomeni le izvajanje telesnih vaj - asan, dihalnih tehnik, meditacije, temveč pomeni način življenja od prvega do zadnjega dejanja, od prvega do zadnje misli, od prvega do zadnjega diha človeka. Pomeni način življenja, ki ga krona osnovno načelo sistema, **nenasilje**. Nenasilje do sebe, nenasilje do sočloveka, nenasilje do vseh živih bitij. Pomeni ne raniti ne z mislimi, ne z besedami, ne z dejanji.

Slepi razstavljajo Umetnost iz dotika

Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih (MDSS) Nova Gorica je v petek, 18. decembra 2009 odprlo razstavo "Dotik umetnosti" v Galeriji Rika Debenjaka v Kanalu. Z risbami na platnu in izdelki iz gline se predstavljajo člani in članice društva.

Piše: Anja Rustja, MDSS Nova Gorica

Dela z različnimi motivi so nastala v okviru delavnic, ki jih je vodil profesor likovne pedagogike Damjan Cvek, iz kanalske občine pa se

vednost do slikanja vedno neke v njih. Nekateri so ob platnu začutili drobne, a precej močne strahove, ki so jih odvrčali od belega platna.

Foto: Arhiv MDSS N. Gorica

Udeleženci likovne delavnice na Vojskem nad Idrijo

predstavljata dve članici omenjenega društva.

Likovno ustvarjanje se je začelo poleti 2008, ko smo izvedli prvo delavnico na turistični kmetiji na Vojskem nad Idrijo. Bila sta dva čudovita dneva slikanja na platno, z različnimi akrilnimi barvami in materiali. Večina naših članov se je prvič srečala s platnom, čeprav so bile sanje, skrite želje in rado-

Toda **Damjan Cvek** jih je spodbudil, da s čopičem potegnemo prve črte in se prepustijo občutkom ter domišljiji, ki so jo tako skrbno čuvali v sebi. Razvili so se čarobni in nepozabni likovni svetovi, pri čemer pa ni manjkalo zadovoljstva in nasmeha ob vsakem zaključnem delu. Ob koncu prve delavnice so se udeleženci strinjali, da imajo dovolj moči, volje, domišljije in

predvsem veselja za nadaljevanje z drugo delavnico, vendar na nekoliko drugačen način.

Subtilno nadaljevanje delavnic

Spustili so se v bolj subtilne vode, kjer je vsak dotik pustil svoj pečat. V Novi Gorici so obdelovali glino in razvijali neopisljive oblike in občutke. Ob preprostih in jasnih navodilih so nastajali različni človeški obrazi v reliefni plastiki. Nekateri obrazi so odsevali odtujenost in nenavadnost, drugi so kazali znake domačnosti in prijetnosti. Vse ustvarjene mojstrovine so pozneje naši člani predstavili širši javnosti na razstavi v SNG Nova Gorica ob 60-letnici delovanja našega društva. Odziv in pohvale so jim bile dovolj, da so z likovnimi projekti nadaljevali tudi v letu 2009. V juliju so ponovno obiskali turistično kmetijo na Vojskem nad Idrijo ter se lotili dopolnjevanja pridobljenih likovnih znanj. Pod že izurjenimi rokami so na platnih nastajale nove zgodbe, se izrisovali novi svetovi in občutenja. Nekateri so slikali pokrajino, kakršno so pač zaznavali okoli sebe, drugi svoj domišljijijski svet, v katerem so se zatekali k nepredmetnosti, in spet naslednji so slikali preprosto po spominu - motiv, ki so si ga zamislili. Tistim, ki vid ni dopuščal občudujočega igranja z barvami, so se slikanja lotili na drugačen, pa vendar čuten način. S pomočjo tipa so izrazili svoje likovno videnje sveta okoli njih. Z različnimi materiali so odnos mehko/trdo obogatili s toplo/hladno ter na svoj način "naslikali" burni domišljijijski svet.

Polnost čutenja v glini

Mesec pozneje so se v Novi Gorici ponovno, kot leto prej, poskušali

izraziti v glini. Srečali so se z najbolj osebno izkušnjo likovnega izražanja, ko so s preprostim tipanjem prenesli svoje občutke v likovno delo, ki je izžarevalo polnost čutenja. Pod večimi rokami so nastajale človeške figure s pridihom sproščenosti in vsakdanjosti. Delavnico so zaključili z ustvarjanjem poljubnih vsebin, ki so se jim tisti trenutek zdele smiselne, da jih iz misli prenesejo v zaželeno obliko. Omenjeni projekti dokazujejo, da lahko kljub senzornemu primanjkljaju nastanejo občudovanja vredne likovne mojstrovine, ki navadnemu gledalcu pustijo občutek polnosti in neskončne domišljije.

Razstava je na ogled do 8. Januara 2010 in sicer ob torkih med 10. in 12. uro ter ob petkih med 17. in 19. uro. Izjemoma si je umetnine slepih in slabovidnih ustvarjalcev moč ogledati tudi v soboto, 19. decembra in v petek 26. decembra 2009 od 17. do 20. ure.

Foto: Arhiv MDSS N. Gorica

Karmen Vogrič iz Plav

Obeta se muzej

Za prepoznavnost in turistično ponudbo

LIG - Naselje, nekdanji kmetiški kraj, danes počasi, a vztrajno išče nove poti v sodobni čas. Večino prejšnjega, kar je zaznamovalo to krajevno skupnost, je odnesel čas, Lig pa je ohranil svoj križiščni položaj v nespremenjeni planinski čarobnosti, ki privablja na svoje višinske točke vedno več turističnih obiskovalcev. In tukaj je prostor za domiselnost krajanov, ki se jim odpira mikavnost in interes: ponuditi obiskovalcem čim več, kar bi jih zanimalo in privlačilo.

Piše: Frane Goljevšček

Domiselna turistična ponudba bi kraju in širši krajevni skupnosti dvignila vrednostno raven. Izjemna planinska pokrajina z odprtim pogledom v "neskončnost" se odpira očem in duhu še kje med Srednjem in Korado, vendar Lig ima na tej kratki transversali posebno mesto. Je križiščna točka med soško in idrsko stranjo ter med tolminskimi in briškimi kraji. Popotniki prihaja-

jo. Vsak dan to dokazuje in vsak dan sproti opozarja, da je na tem mestu potrebno še veliko narediti v zadovoljstvo turistov in s tem v zadovoljstvo domačinov.

"Turistična ponudba" je danes slogan v vsakem kraju v Sloveniji, ki ima kaj ponuditi in ki zmore, ki zna izkoristiti vse danosti, da jih ponudi v okušanje, na ogled in v

sprostitev.

Nekaterih nujnih premikov še ni, denimo v gostinstvu, nekateri so že storjeni, drugi pa se nakazujejo. Zanimivo je spremljati hotenja angleškega državljana, ki je sredi vasi kupil hišo in nakazuje nekatere turistične ponudbe. Pri Melinkih, v sicer nekoliko odmaknjem zaselku, je tam živeči **Franc Jerončič** opremil večji prostor z etnološko zbirko.

V Ligu je pred "prvim zamahom" gradnja manjšega muzeja ekspozitiv iz prve svetovne vojne. Na ogled jih bo postavil domačin **Jože Gabrijelčič**, dolgoletni neugnani zbiratelj skritih ostankov iz časa tragične, krvave preteklosti zgodovine.

vine, nepozabne soške fronte. Ta fronta ni zadevala in ne zadeva le zgodovine Primorcev, ampak je prebujala nova obzorja in utirala nove poti slovenski zgodovini. To je bil čas prvega aktivnega prebujanja in zavedanja slovenske države. Boji na Soči so bili prvi boji za Slovenijo.

V tem negotovem, kriznem času so takšna stremeljenja kot napovedi in upanja, da so ti koraki pošameznikov usmerjeni v svetlejšo čase za ta gorski kraj. Kdo bi si jih ne želel, kdo jih ne bi s tihim upanjem pričakoval. Kdo, ki lahko in ki mu je skrb nad tem naložena, ne bi storil vse, da se te in njim podobne zamisli uresničujejo.

Mlekomat tudi pri nas Sveže mleko znanega izvora

KANAL – Klavdij Skrt s kmetije Pri Lukovih v Seniškem Bregu je postavil prvi mlekomat v kanalski občini. Odprtje je bilo v soboto, 7. novembra ob 11. uri za kmetijsko trgovino Vončina v Kanalu.

Tekst in slika: Lora Zimic Mugerli

Naložba v vrednosti 20.000 evrov je v celoti financirala kmetija, kjer je predelava mleka glavna dejavnost. Na dan pridelajo povprečno 180 litrov mleka, ki ga pripeljejo v avtomat. Ostanek mleka iz avtomata pa gre v nadaljnjo predelavo. Na kmetiji vzrejajo 25 glav govedu, od tega 15 krav mlekarič. Živina je polovico leta na odprti paši. Molža poteka strojno s pomočjo mlekomata, tako da mleko prehaja direktno od krave v hladilnik, kjer se ohladi na 4 stopinje Celzija.

Ob odprtju mlekomata so trak slovesno prerezali župan **Andrej Maffi**, predsednik krajevne skupnosti Kanal **Marko Bucic** in lastnik mlekomata **Klavdij Skrt**. Župan je poudaril, da ima sedaj potrošnik možnost vsak dan kupiti sveže mleko znanega in uveljavljenega pridelovalca, kar je velika prednost.

Organizator je številnim obiskovalcem ponudil poleg domačega mleka še veliko drugih slastnih dobrot: raznovrstno pecivo, kruh, pečeni kostanj, žgance in polento.

Uporabniki mlekomata si lahko mleko natočijo v lastne plastenke ali steklenice, za 20 centov oziroma 40 centov pa so le-te na voljo tudi v aparatu samem. Za liter domačega mleka morate odšteti 1 evro, ključki pa so na voljo v kmetijski trgovini Vončina. Nabavna cena ključa

Lastnik mlekomata Klavdij Skrt (levo) ob zdravici z mlekom

je 7 evrov, če naložite na ključ v vrednosti 25 evrov, vam ključ podarijo. Mleko je na dan odprtja mlekomata takoj pošlo, kar je bilo nad optimističnimi pričakovanji. O realnih pričakovanjih glede prodaje pa je Klavdij Skrt povedal:

"Moja želja je bila, da bi avtomat prodal 100 litrov mleka na dan. S tem bi bil avtomat rentabilen. Trenutno stanje pa je še boljše in je poraba v povprečju 130 litrov mleka dnevno. S trenutno prodajo sem zelo zadovoljen."

Turistično društvo (TD) Korada Deskle Od Vodice, prek oljk in vina, do Sonnina

Člani TD Korada Deskle se v letošnjem letu lahko pohvalimo z bogato in pestro dejavnostjo.

Že v spomladanskih mesecih smo uspešno zaključili akcijo "Moj kraj - urejen in čist", ko smo podelili priznanja najbolj urejenim krajem, ki so po oceni strokovne komisije zaslužili nagrado za vloženi trud.

Predstavlja: Vesna Valentinčič, predsednica TD Korada

Krajani Ložic, Goljevci in Deskel so si v omenjeni akciji prisluzili darilne bone, ki so jih lahko unovčili v domači "agrariji" in si po želji izbrali izdelek za še večjo polepšavo kraja. Zanimiva je bila tudi predstavitev oljarskega društva iz Brd in degustacija oljčnih olj, ki smo ji bili priča ob zaključku čistilne akcije. Krajani smo z zanimanjem prisluzili sodobni vzgoji in predelavi oljk, predvsem pa vsakodnevni uporabi oljčnega olja v kuhinji. Vsak udeleženec je domov lahko odnesel sadiko

avtohtonih briških sort oljke – črnicico in drobnico.

V sodelovanju z Občino Kanal ob Soči smo v maju pripravili izlet v pobrateno italijansko občino Sonnino. Tu smo lahko v deželi oljk še utrdili pridobljeno znanje na področju oljarstva. Ustavili smo se v Arezzu v Toscani, kjer nas je očarala oljarna in degustacija pri družini Grappolini.

Pot nas je naprej vodila do zelenege cilja - v Sonnino. Navdušeni nad prijaznimi in gostoljubnimi

Jeseni smo organizirali spominski pohod na Vodice, kjer so se nam pridružili člani spominskega društva 1. svetovne vojne "Linzer Zweier" iz Avstrije. Doživetje v kavernah na Vodice je bilo skupaj z uniformiranimi vojaki nekaj novega in posebnega. Ob prijetnem druženju pri Vodičarjih, ob domači joti in

Spominski pohod na Vodice z avstrijskimi "vojaki" iz prve svetovne vojne

prebivalci smo v njihovi družbi preživeli nepozabne trenutke. Kanalska stojnica je bila najbolj obiskana, saj smo se predstavili z domačo "gubanco", s češnjami, z domačim sirom in s "šalamom" ter vse začelnili z odličnim vinom. Gostitelje smo presenetili s skupinskim plesom – kratka, zelena barva je preplavila ozke ulice Sonnina. Da smo združili prijetno s koristnim, smo obiskali tudi kraje, katerim smo "posodili" imena. Tam smo lahko videli Vodice, Banjšice, Podgoro, Sabotin, Sočo in še katero ime vasi, ki ima slovenske korenine. Seveda ob vsem tem nismo mogli mimo sirarne, kjer predelujejo mleko Buffala v odlično mozzarella.

kostanju so se sklepala nova prijateljstva. Porajali so se novi načrti in ideje za naslednji že tradicionalni pohod (tretjo soboto v oktobru) na Vodice.

Pred nami je najlepši mesec, člani TD Korada pa imamo pred seboj še dve prijetni nalogi: najprej organizacijo "dedkovanja" za otroke iz vrta in potem še pripravo ljubiteljskega tečaja v spoznavanju vina. To zadnje bo vsekakor pripomoglo k ozaveščenosti in h kulturi pitja žlahtne kapljice. Ob vseh decembrskih prireditvah bo to zelo dobrodošlo!

Ob tej priliki voščimo vsem krajanom obilo zdravja in dobre volje v letu 2010!

Majski izlet v Sonnino (Italija)

Evropske poslovne asistentke v Idriji

Zvedavost po živem srebru

Na predkonferenčni dan članic Združenja evropskih poslovnih asistentk in asistentov (EUMA) so se nekatere njegove članice v četrtek, 17. septembra 2009, ustavile v Idriji. Pred idrijskim muzejem smo jih pričakale članice Kluba tajnic Severne Primorske, ki smo pomagale pri organizaciji tega druženja.

Piše: Nataša Jerončič

Z vodenim ogledom smo si ogledale muzej Idrije skozi več obdobij. Posebno zanimiv za članice EUMA je bil del, kjer je bilo prikazano, kdaj so našli in kako so obdelovali živo srebro. Bile so zelo zvedave, tako da smo se v muzeju zadržale precej časa. Ob koncu, pri izhodu, pa so nas očarale čipke. Te "čipkaste" spominke so si naše evropske kolegice lahko nakupile v spodnjem delu muzeja. Skozi Idrijo nas je popeljal umetnostni zgodovinar, ustavile in ogledale pa smo si tudi izdelavo čipk v prostorih idrijske gimnazije. Čas nas je zelo priganjal, zato smo morale čim prej na avtobus in na "prigrizek" v Kendov

dvorec. Tam nas je pričakala gospodinja Ivi Svetlik in njena ekipa. S kozarčkom mošta in kostaža so nas zvalili v prostore dvorca. Ogledale smo si ga in gospa Svetlik nas je popeljala skozi zgodovino dvorca, medtem ko smo se v jedilnici okrepčale s samimi domačimi dobrotami. Čas smo imele še za hiter ogled nekaterih drugih zanimivosti in počitek ter poslovilno kavico s sladico na zunanjem dvorišču dvorca, od koder je čudovit pogled na Idrijo. Dan je bil oblačen in deževen, vseeno pa smo skozi naše oči videle prečudovite barve jeseni - v odtenkih sonca. Na žalost so morale članice EUMA

Foto: Klub tajnis SP

Primorske tajnice poučno z evropskimi kolegicami

že na avtobus, saj so hitele proti Krasu, kjer so jih pričakale članice

notr njskega kluba prav tako gostoljubno kot me.

Prednovoletni čas

Pravljične jaslice

Vili Kobal je rojen Bodrežan, sedaj pa živi in ustvarja v Ajbi pri Kogojevih. Že od mladih nog je rad rezbaril in izrezoval različne figurice iz lesa. Pred trinajstimi leti pa se mu je porodila ideja o izdelavi jaslic.

Tekst in slika: Lora Zimic Mugerli

Jaslice so nastajale več let in bile leta 2002 zadnjič postavljene na ogled v Kanalu in potem ponovno spet lani v Ajbi. Rekorden obisk so beležili leta 2000, ko si jih je ogledalo preko dva tisoč ljudi iz vse Slovenije. Lani je bilo okrog štiristo obiskovalcev, celo iz Ljubljane.

Jaslice so prava etnološka zakladnica. Prikazane so različne obrti: lončarstvo, mletje žita z mlinjskim kamnom, žaganje hlodov na "venecialki", kmečko ognjišče, kjer je gospodinja pravkar zakurila in pristanila kotel, brusilci nožev, čevljarška delavnica, mlatilnica za žito,

torklja za predelavo olja, slamoreznica, ipd. Vsako leto jih nekoliko dopolni. Letos je na novo postavil vodnjak, okoli katerega se sprehaja mladenič. V osrednjem delu velikanskega mesta je hlevček, v katerem v premikajoči se zibki leži Jezus. Ob njem pa Jožef in Marija, ki se rahlo poklonita vsakemu obiskovalcu.

Vili je na svoje delo zelo ponosen. Najbolj pa ga razveseljujejo preseščeni obrazi obiskovalcev, ki ne morejo skriti navdušenja. Najbolj navdušeni so seveda otroci.

V času božično-novoletnih praznikov pa vse tja do svečnice si vzemi-

te čas in se zapeljite do Ajbe številka 15 k družini Kobal – Kogoj. Za tiste, ki ne veste, kje je to, pa naj povemo, da pri jezcu Ajba zavijete levo (če prihajate iz smeri Nova

Gorica) in peljete strmo po cesti navzgor do zadnje hiše na desni strani. Lahko pa svoj prihod predhodno najavite na telefonski številki 041 280 743 ali 30 51 231.

Vili Kobal s svojo etnološko umetnino

Večer z Gregorjem Čušinom

V nedeljo, 15. novembra, nas je že tretjič obiskal igralec Gregor Čušin. Pripravil je čudovito predstavo - monokomedijo "Jona, besni prerok", ki je bila v župnišču v Kanalu. Tokrat nam je predstavil priliko o Jonu in veliki ribi. Najprej jo je prebral iz Svetega pisma, nato pa jo je postavil v sedanji čas. Zamisli jemlje iz vsak-

danjega življenja ter doživetij v svoji družini. Njegove predstave so zelo zanimive in poučne, predvsem zato, ker v njih prikazuje zdajšnje težave in skrbi.

Upajmo, da nas bo zopet obiskal, saj se občinstvo ob njegovih besedah zelo zabava.

Katarina Mavrič

Koledar prireditev v decembru

- TD Kanal organizira novoletno srečanje krajanov s programom na trgu pred občinsko stavbo 27. 12. 2009 ob 18.30
- Občina Kanal ob Soči vabi na koncert ob dnevu samostojnosti in enotnosti 26. 12. 2009 ob 19. uri v Kulturnem domu v Desklah. Plesno glasbeni »šov« Tanje Žagar z gosti. Vstop prost!
- TD Deskle organizira "dedkovanje" 22. 12. 2009 ob 17. uri v telovadnici pri Osnovni šoli Deskle.

Vrtec Kanal V pisanem mozaiku dejavnosti

V začetku šolskega leta smo z veseljem sprejeli novico, da se bo pričela prenova otroškega igrišča. Dan za dnem smo opazovali, kako igrišče dobiva novo podobo, zato smo postajali vedno bolj nestrpni, kdaj bomo lahko zopet delali potičke in rove v peskovniku, tekali po

Odprtje prenovljenega igrišča

novih tlakovcih ter se spuščali po toboganu. Nad prenovno smo bili vsi navdušeni in kmalu se je porodila otroška ideja, da moramo za naše novo igrišče lepo skrbeti. Kaj to pomeni? Idej je bilo veliko, nekatere pa smo obeležili z opozorilnimi tablami. V tednu otroka smo z velikim veseljem skupaj z učenci 1. razreda pripravili program za vse, ki so pomagali pri prenovi.

V tednu otroka smo gostili naše prijatelje iz vrtca Deskle na tradicionalnem srečanju obeh vrtcev v občini. Letošnje srečanje je bilo že trideseto, zato smo se njihovega obiska zelo veselili. Popeljali smo jih v Galerijo Rika Debenjaka, kjer nas je predsednica PD L. Zimic vodila po razstavi ilustratorke **Ane Zavadlav**. Ogleдали pa smo si tudi razstavo ročnih del v hotelu Križnič. Ob koncu druženja smo se zbrali na prenovljenem igrišču, kjer smo se posladkali, zapeli in zaplesali ter se poslovili.

V oktobru smo tudi letos pripravili kostanjev piknik. V vrtec smo povabili stare starše ter se odpeljali na Lig. Skupaj smo prehodili krajšo pot, na cilju pa smo se posladkali s pečenim kostanjem, ki sta nam ga spekla **M. Maver** in **J. Humar**. Obiskali smo tudi mizarja **J. Markiča**, ki nam je prijazno pokazal delavnico, kjer so nastale opozorilne table za naše igrišče. Najmlajši otroci pa so se s kostanjem posladkali kar v vrtcu.

Kostanjev piknik z dedki in babicami

V novembru so se naši najstarejši otroci iz vrtca Kanal in Kal udeležili plavalnega tečaja v Novi Gorici. Nekateri so se naučili prvih zamahov, nekateri gledati pod vodo,

drugi pa že skakati na glavo. Zadnji dan pa so si njihov napredek lahko ogledali tudi starši.

In z nami je že veseli december – poln novih doživetij in skrivnosti.

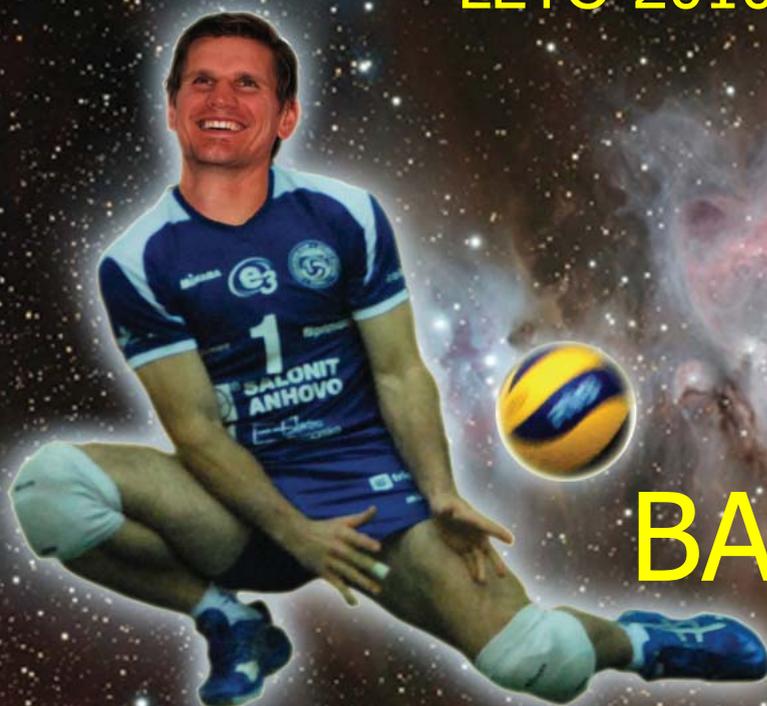
Tekst in slike: Nevenka Skrt

Srečanje s prijatelji iz vrtca Deskle

Pogled nam sega do neba, priti zmoremo do zvezd

LETO 2010 - LETO USPEHOV

BAR LIBERO

Kanalski keramiki Duhovno bogatenje v glini

V klubu keramikov Prosvetnega društva "Soča" iz Kanala smo v letošnjem letu nadaljevali z dejavnostjo Avtor meseca, kjer so naši člani v prostorih kluba vsak mesec predstavili svoje delo. Poleg redne pregledne razstave v maju v Galeriji Rika Debenjaka, smo skupaj s prijateljskim italijanskim društvom iz Gorice razstavljali v goriškem Auditoriu. To razstavo, z uslužbenim imenom Transforma, bomo marca prihodnje leto ponovili v Smartnem v Brdih. Poudarimo lahko, da ne mine nobena skupinska razstava keramike v Sloveniji brez udeležbe kanalskih keramikov. V klubu se srečujemo uradno ob sredah, delamo pa tam posamično skoraj vsak dan. Vsak je že tudi našel način svojega likovnega izražanja v glini, ki nas kot eden od elementov sveta združuje in duhovno bogati. Tu najdemo skupni jezik manj in bolj izkušeni. Znanje in radovednost, želje po novem, raziskovanje izraznih možnosti in materialov, umetnostna zgodovina - vse to in še več je tisto kar nas druži. Letošnji pletni dogodek, prvinska peka keramike na Kambreškem, je zaradi dežja odpadel, zato ga načrtujemo za naslednje leto v maju ali juniju. Pri naši dejavnosti nas vedno podpira domača občina in seveda ljubitelji in prijatelji keramike, ki zvesto prihajajo ogledovat si vse naše razstave.

Ferdinand Zorž

Foto: Osebni arhiv

Tečajniki se preizkušajo v vrtenju

Likovna skupina Kulturnega društva Svoboda Deskle "Vsak teden bi lahko razstavljali"

In res razstavljajo, ampak samo pred člani skupine na vsakotjedenskih srečanjih, ko je likovno delo deležno podrobne obravnave. Sicer pa bi dejansko lahko imeli razstavo vsak teden, saj ustvarjajo številna dela. Če kakšen dan ne zmorejo poprijeti za čopič, pravijo, da so kar živčni in jim nekaj manjka.

Piše: Petra Paravan

Foto: Vanda Colja

Izdelovanje novoletnih voščilnic

Likovna skupina, ki deluje že osmo leto, šteje dvanajst članov. Med šolskim letom se redno enkrat tedensko dobivajo v učilnici OŠ Deskle, od junija do oktobra pa ustvarjajo v naravi in se udeležujejo ex-tempor. Skupinske razstave postavljajo večkrat na leto, posamezni člani pa imajo tudi samostojne razstave.

Na "duhovnih vajah", kakor pravijo tedenskemu srečanju, se predvsem dobro počutijo, družijo in zabavajo, "saj so slike le sredstvo za notranjo obogatitev". Člani ustvarjajo predvsem doma, vedno pa prinesejo aktualno delo, ki ga postavijo pred tablo in začne se mentorjeva obravnava likovnih zakonitosti.

Besedi sledi tudi praktična ponazoritev s čopičem.

Mentor magister **Stipe Hečimovič** zagovarja "klasično slikarstvo", realistični način slikanja, njegov pedagoški prijem pa nikakor ni "klasičen", saj novi član kar takoj popri-

Foto: P. Paravan

Mentor S. Hečimovič pozira

me za čopič in začne slikati z oljnimi barvami.

Mentor nikakor ne sledi šolskim programom, ko se postopoma prehaja s svinčnika in risbe k barvam. Niti paleta ni dobrodošla, barve nanašajo neposredno iz tube in mešajo jih kar na platnu. Tehniki, ki ju poleg olja še uporabljajo, sta akril in akvarel. Motiviko pa si izbira vsak sam v odnosu do osebne afinitete.

"Na začetku je bilo potrebno odpraviti predsodke o talentih. Vsi imamo namreč talent, pomembno je samo, v kakšnem vzdušju začnemo ustvarjati," pravi Hečimovič, ki poudarja prve čustvene odzive. "Ko se član odloči za določen motiv, ga je potrebno stalno spominjati, zakaj se je tako odločil, to pa potegne v obravnavo likovne razloge, kot so barve, kompozicija, senčenje ter detajli," opiše Hečimovič način dela in izpostavi teorijo izbire.

Stipe Hečimovič slika že od tretjega leta. Med študijem biologije je slikal živali in rastline. Kot begunec je pribežal iz Dubrovnika v Slovenijo, tu pa je navezal stike z dvema umetnikoma, **Rudijem Pergarjem** in **Markom Pogačnikom**. Bil je pobudnik Univerze za tretje življenjsko obdobje v Novi Gorici, kjer še vedno poučuje kot vsestranski predavatelj. Ker je pred leti prihajalo na "univerzo" veliko slušateljev iz kanalske občine, se je najprej ustanovilo krožek v Kanalu (poleg slikarstva so tu še predavanja o zdravem življenju in zdravnih rastlinah).

Likovna skupina je vsekakor zelo dejavna. Letošnje leto je bilo še

posebej plodno. Začelo se je z obiskom razstave slovenskih impresionistov v Ljubljani, marca so sodelovali na vsakoletni razstavi Društva upokojencev Deskle-Anhovo, aprila so se predstavili z razstavo akvare-

Foto: P. Paravan

Člani družine s svojimi deli

lov v Stekleni dvorani, maja so organizirali ex-tempore na Ligu in v kraju Villaggio dei Pescatori. Udeležili so se tudi ex-tempor v Drežnici in na Sinjem Vrhu ter izobraževanja na temo figure in portreta v Tolminu, nazadnje pa so razstavljali na prazniku kostanja na Ligu. Stalno razstavo pa imajo v okrepčevalnici v Ložicah. Člani se udeležujejo tudi različnih likovnih razpisov.

Samostojne razstave so že imele: Vanda Colja, Helena Stanič (stalna-Gostilna pri Mostu, Plave), Mirjam Morenčič, Zorica Razboršek. Navedimo še ostale člane: Zorana Berdon, Bernarda Skrt, Marta Kodelja, Ivica Novak, Antonija Kuk, Lidija Jerončič in Roman Markočič. Dekleta se rada pošalijo: "Imamo dva moška za red v kokošnjaku." Moška pa odgovarjata: "In to tako rade slikate - peteline namreč."

Likovna skupina se zahvaljuje Osnovni šoli Deskle in Občini Kanal ob Soči.

Vesele praznike in
srečno novo leto

2010

voščimo bralkam in
bralcem časopisa
Most ter prebivalcem
občine Kanal ob Soči

Salonit Anhovo, d.d.

trdni temelji za prihodnost
skupina Salonit

4kros

Finale Pokala Slovenije

LOŽICE – Športno-rekreativno društvo (ŠRD) Ložice je 10. oktobra letos na progi "Luku Krs" uspešno organiziralo finalno dirko Pokala Slovenije v 4krosu. Zaradi jutranjega deževja je bila proga blatna in spolzka, a se je do finala že dodobra posušila, zato je bilo mogoče izpeljati dirko v celoti.

Piše: Andraž Krašček

Nastopili so vsi najboljši slovenski tekmovalci, kajti najvišja mesta v Pokalu Slovenije še niso bila razdeljena. V združenih moški konkurenci je zmago slavil Luka Novak (Enduro Mulisha), ki je bil najhitrejši tudi v kvalifikacijah, pred Tilnom Frankom (KD Rajd) in Miranom Vauhrom (KK Črn Trn). Kristjan Medvešek (KK DJAK) iz Plavi je osvojil 1. mesto v kategoriji mladincev in 4. mesto v skupni konkurenci.

Pohvala gre tudi ostalim domačim kolesarjem.

Meta Jakopič (4xplave.com) je na svoji krstni dirki stopila na najnižjo stopničko, Domen Kamenšek (KK DJAK) je osvojil 10. mesto med mladinci. Andraž Krašček (4xplave.com) se je z zmago v malem finalu uvrstil na 5. mesto, Dejan Krašček (4xplave.com) na 9. mesto in Miha Reščič (4xplave.com) na 11. mesto v kategoriji amaterjev.

V skupnem točkovanju Pokala Slovenije se je Kristjanu Medveščku prvo

Foto: Naja Simčič

Najboljši štirje na progi

mesto izmuznilo za vsega pet točk. Meta je osvojila skupno 3. mesto, pri amaterjih pa so Dejan Krašček, Miha Reščič in Andraž Krašček zasedli 3., 4. in 5. mesto.

Foto: Danijel Konjedič

Tekmovalci med čakanjem na štart

1.mednarodni turnir Alpe – Adria

Uspešen nastop kanalskih karateistov

Člani in članice Karate kluba Goryu smo se 4. oktobra letos udeležili mednarodnega turnirja Alpe Adria Cup na Jesenicah. Tekmovanje sta ob SZTK kot soorganizatorja pomagala izpeljati karate kluba Huda mravljica in Mi-Ki.

V močni konkurenci več kot 200 karateistov in karateistk iz Avstrije, Italije in Slovenije so tudi člani in članice KK Goryu dostojno branili barve svojega kluba. Svoj pečat k odličnemu 5. mestu med štirinajstimi klubi so prispevali tudi člani KK Goryu sekcije Kanal. Odlično so nastopili v svojih disciplinah in dosegli naslednje rezultate:

KUMITE (karate boji)

Aljaž Bezjak 3. mesto Jiyu Ippon Kumite (starejši dečki B)

KATA posamezno

Vanja Pavšič 1. mesto Kata (starejše deklice C)

Aljaž Bezjak 4. mesto Kata (starejši dečki B)

KATA ekipno

ekipa GORYU ml. deklice 2. mesto

(Manca Urh, Manja Bezjak, Tjaša Gabršček)

ekipa GORYU ml. dečki 1. mesto

(Aljaž Markič, Domen Golja, Kevin Podreka)

Čestitke!

Milan Bezjak

Foto: KK Goryu

Kanalski karateisti odlični v močni konkurenci

Na klepetu z gorskim kolesarjem v spustu Tadejem Humarjem Prva zmaga in reprezentanca

Leto 2009 si bo Tadej zagotovo z veseljem zapomnil. Prva zmaga za slovenski pokal v Ivarčkem, tretje mesto v skupnem seštevku tega tekmovalja, drugo v skupini elite ter krstni nastop v reprezentanci.

Piše: Marko Lazar

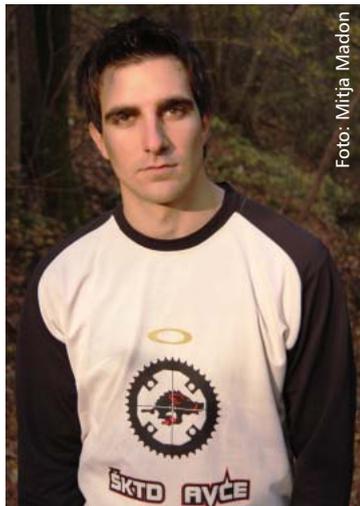

Foto: Mitja Madon

Tadej Humar: Uspešno v reprezentanci

“Ja ta sezona je bila zame zelo zanimiva, še posebej, ker takšnih rezultatov nisem pričakoval. Zelo veliko sem treniral, a cilj, ki sem si ga zadal pred začetkom sezone, je bilo konstantno uvrščanje med prvo deseterico Slovenskega pokala. Mislim, da je bila v tej sezoni odločilna prva tekma državnega pokala v Avčah, kjer sem bil prvi na stopničkih v združeni moški kategoriji. Ta rezultat mi je dal veliko motivacije za treninge ter nekaj samozavesti za naslednje tekme,” je pričel klepet 21-letni šampion iz Kanala.

ŠKTD Avče, katerega član si, ti je po vrnitvi iz Kranjske Gore pripravilo izjemen sprejem ...

“Ja, zelo so me presenetili, saj tega nisem pričakoval. Zelo lepo, da jim ni vseeno za rezultate tekmovalcev. Ob tej priložnosti bi se še rad zahvalil vsem Avčanom, še posebej pa sotekmovalcem za podporo, ki sem jo bil deležen čez celo sezono.”

Kot vsi Kanalci si se najprej preizkusil v odbojki, a te je bolj pritegnilo kolesarstvo ...

“Moram reči, da nad odbojko nisem bil nikoli kaj preveč navdušen, ampak sem jo igral bolj zato, ker so jo igrali vsi moji prijatelji. Vedno sem se bolj navduševal nad ekstremnimi športi, pri katerih se sprošča veliko adrenalina. Pri spustu mi je všeč tudi to, da si veliko v naravi ter da si lahko treninge organiziram sam.”

Kdaj si se začel aktivneje ukvarjati s spustom?

“Že prej sem se rad spuščal po

progi v Avčah, vendar z navadnim kolesom. Aktivno sem se s tem športom začel ukvarjati pred petimi leti, ko sem kupil svoje prvo kolo za spust.”

Oprema za downhill ni poceni. Koliko denarja letno potrošiš za ta šport in kdo te finančno podpira?

“Problem tega športa je, ker je res zelo drag in ker finance zelo vplivajo na kvaliteto treninga in same rezultate na tekmah. Koliko denarja letno porabim za ta šport ne vem in niti nočem vedeti, ker potem se s tem športom verjetno ne bi več ukvarjal (smeh). Večino stroškov na tekmah mi krije klub ŠKTD Avče, kar se pa tiče kolesa in opreme ter vzdrževanja kolesa, si stroške krijem sam, z delom prek študentskega servisa. Seveda je zelo pomembna tudi pomoč staršev, za kar se jim lepo zahvaljujem.”

Koliko časa namenjaš treningom in kako poteka?

“Trudim se, da treniram vsak dan, pred tekmami pa imam na dan po dva treninga. Sedaj pred sezono treniram petkrat na teden v fitnesu ter bolj za sprostitve opravim kakšen trening na kolesu. Pred začetkom ter med sezono pa večino časa preživim na downhill kolesu. Trudim se, da so treningi čim bolj razgibani, ter da v njih uživam. Veliko sem tudi na gorskem kolesu, s katerim nabiram kondicijo.”

Imaš pa tudi svojo progo v Morskem ...

“Ja, s prijatelji smo si tam uredili krajšo progo. Teren je zelo razgiban in zelo uporaben za treninge, saj ima vse vrste podlag. Proga je tudi hitro dostopna z avtomobilom, tako da mi ni treba ravno vsak dan potiskati kolo na vrh. Lepo je, da je v okolici več dh (downhill) prog, na katerih lahko treniramo.”

Obiskuješ tudi fakulteto v Novi Gorici. Kako ti uspe usklajevati študij s športom?

“Zaenkrat mi še uspeva. Obiskujem drugi letnik Fakultete za uporabne družbene študije. Predavanja so v Novi Gorici, tako da mi ostane dovolj časa za treninge. Kdaj dajem prednost kolesu, kdaj pa šoli. Problem nastane, ko je izpit ravno takrat, ko se odpravljamo na tekmo. Takrat ima prednost kolo.”

Kaj počneš v prostem času? Tvoji

hobiji?

“Večina mojega časa se vrti okoli športa, s katerim se ukvarjam. Zadnje čase veliko vozim motokros in v tem res uživam. Ima veliko skupnega s spustom, tako da je tudi zelo uporaben za treninge, saj z njim zelo pridobiš na moči, kondiciji ter občutku za hitrost. Veliko časa mi vzame tudi servisiranje kolesa in motorja ter urejanje prog za treninge.”

Tekme za Slovenski pokal v Avčah so izjemen dogodek. Na njih se zbere tudi po več kot 2.000 gledalcev, kar je za kraj z okrog 250 prebivalci pravi podvig ...

“Ja, res je pravi podvig. Lepo je, da je v tako majhnem kraju organizirana tekma na tako visoki ravni. Tiste dni cele Avče živijo za to tekmo, tako da vse pohvale vsem, ki sodelujejo pri organizaciji tega dogodka.”

Prazniki so pred vrati. Kje jih boš preživel? Morda tudi na kolesu?

OSEBNA IZKAZNICA:

Tadej Humar

Rojen: 30. 4. 1988
Stanujoč: Vojkova ulica 9,
5213 Kanal
Dekle: ne
Hobiji: motocross
Naj hrana: pica
Naj pijača: Fanta
Naj glasba: Rise Against
Naj film: The Tipping Point

“Ja, ta veseli december je vedno zelo pester, vendar se trudim, da izpustim čim manj treningov. Ko bomo s prijatelji praznovali novo leto, bom kolo sigurno pustil doma.”

Kakšne želje imaš v letu 2010?

“V naslednji sezoni bi bil rad ponovno v vrhu Slovenskega pokala. Predvsem pa si želim bolj odpeljati reprezentančne nastope ter tekme na mednarodnem nivoju.”

Foto: Jure Memard

Tadej na razgibani in vratolomni progi

Reli Z yugom na 3. mesto

V Idriji je 17. oktobra letos potekal zaključni reli za slovensko državno prvenstvo. Udeležil se ga je tudi mladi dirkač **Luka Kos** iz Ročinja s sovoznico **Nino Trinko**. Z dirkalnim avtom yugo sta nastopila v najšibkejši, vendar najbolj zastopani diviziji I in dosegla odlično tretje mesto v Yugopokalu, medtem ko jima je to v skupni razvrstitvi prineslo četrto mesto.

Luka je poleg relija v Idriji odpeljal letos še tri podobna avtomobilska tekmovanja in sicer reli Saturnus, kjer je maja v okolici Ljubljane zasedel četrto mesto, reli Ajdovščina in reli Velenje, kjer je bil prav tako četrti. Med zimskim premorom načrtuje temeljito obnovo dirkalnika in upa na še vidnejše dosežke v prihodnjem letu.

Nina Trinko

Manufaktura

kjer je dober nakup pravilo

MANUFAKTURA
Deskle
Srebrničeva 20
tel.: (05) 305 20 14

MANUFAKTURA
Kanal
Trg svobode 5
tel.: (05) 305 10 59

V decembru vse Manufakturine trgovine poslujejo ob sobotah do 18.00 ure!

Urnik:

pon - sob od 8.00 - 12.00 & 15.00 - 18.00

**IZKORISTITE MANUFAKTURINE DECEMBRSKE UGODNOSTI
30% POPUSTI NA OZNAČENE ARTIKLE**

Športniki o iztekajočem se in prihajajočem letu Za božič doma, za novo leto pa ...

Matija Dugar, atlet AK Gorica

“Z minulo sezono nisem preveč zadovoljen, saj mi ni uspelo doseči zastavljenih ciljev. Zaradi slabe forme in pripravljenosti sem jo zaključil predčasno že v juliju, vendar z dvignjeno glavo pričakujem prihodnjo sezono, v kateri računam na preskok na višjo raven. Trenutno se ubadam s poškodbo, zato že od začetka oktobra vadim po prilagojenem programu. Poškodba me bo najverjetneje stala cele zimske sezone v dvorani, zato so moje misli usmerjene v poletno sezono na prostem. Tako kot doslej bom božič praznoval v krogu družine, novo leto pa v krogu prijateljev, nekje na Primorskem.”

Matija Jereb, odbojkar OK Salonit Anhovo-Kanal

“Leto 2009 si bom zapolnil predvsem po preskoku iz druge v prvo ekipo Salonita, kar mi je omogočilo napredovanje v tehničnem in taktičnem smislu. Priznati moram, da nisem pričakoval, da bom že na začetku dobil toliko priložnosti. Začetek leta je bil za OK Salonit zelo obetaven, žal pa je bilo nadaljevanje precej slabše. Poraz v četrtfinalu slovenskega pokalnega tekmovanja pomeni za nas velik neuspeh. S kadetsko reprezentanco Slovenije se mi žal ni uspelo prebiti na evropsko prvenstvo. V prihodnjem letu si želim, da bi v odbojgarski igri še bolj napredoval, sicer pa me čaka tudi matura. Božič bom praznoval v krogu družine, novo leto pa bom najverjetneje pričakal s prijatelji v Bovcu.”

Nika Mori, odbojkarica OK Hit Nova Gorica

“Letošnja sezona se je začela s popolnoma novo, pomlajeno postavo in z novim trenerjem. Nihče ni od nas zahteval posebnih rezultatov, saj razen Tjaše Testen in Katarine Spačal nobena punca ni igrala tekem na tako visoki ravni. Z odločnostjo in vztrajnostjo smo dokazale, da zmoremo veliko. Tako kot nam v Novi Gorici, gre dobro tudi mojim najbližjim v matičnem klubu OK Eurokabel-Neptun, kjer prav tako žanjejo uspeh za uspehom. Vesela sem, da moje znanje izhaja prav od tam. Moja odbojgarska kariera se vzpenja in želim si, da bi v bodočnosti igrala še bolje, postala nosilka igre in si mogoče nekoč celo služila kruh z odbojko tudi v tujini. Imam veliko vzornikov, ena izmed njih je tudi moja mama Patricija. Novo leto bo delavno, saj bomo trenirali prav do konca decembra, ker nas v začetku januarja čaka finale pokala. Upam, da mi bo, kot vsako leto, uspelo božič praznovati doma, zadnji dan novega leta pa z najboljšimi prijatelji.”

Ambrož Kodelja, tenisač

“Minula sezona zame ni bila tako uspešna, kot sem načrtoval, saj se mi ni uresničila želja, da bi tudi v kategoriji fantov do 18. let osvojil naslov državnega prvaka med posamezniki, kot mi je to uspelo v kategoriji do 14. in do 16. let. Kljub ponesrečenemu nastopu na poletnem državnem prvenstvu, kjer sem imel odprte vse poti do finala, pa sem veselje doživel pri zmagi med dvojicami, kjer sem igral v paru s Tilnom Žitnikom iz Ljubljane in tako prvič postal državni prvak med dvojicami v eni izmed starostnih kategorij. Z dobrimi igrami sem si tudi to sezono zagotovil mesto v državni reprezentanci, ki je nastopala ne evropskem prvenstvu. V novem letu, v katerem vstopam v člansko kategorijo, si želim čim več zdravja in dobrih rezultatov ter uspeha na spomladanski maturi. Božične praznike bom preživel v krogu družine in upam, da kakšen dan tudi na smučišču. Za praznovanje novega leta se bom s prijatelji odpravil v Beograd.”

Vasja Simčič, nogometni vratar Hit Gorice

“V minuli sezoni smo v državnem prvenstvu zasedli drugo mesto in se uvrstili v kvalifikacije za evropsko ligo. Iz tega je razvidno, da je bila prva polovica leta uspešna. Doseženi uspehi so bili tudi posledica urejenih razmer v klubu, česar pa ne morem reči za sezono 2009/10, ko je svetovna gospodarska kriza vplivala tudi na finančno situacijo v našem društvu. Zaradi manjšega proračuna, smo v novo sezono vstopili igralno oslabljeni, čemur so bili podrejeni tudi zastavljeni cilji vodstva kluba – obstanek v prvi slovenski ligi. V novem letu pričakujem predvsem izboljšanje razmer v klubu, izplačilo vseh zaostalih in tekočih obveznosti s strani vodstva. Po zasluženem počitku ob koncu prvega dela sezone bom energijo usmeril v študij, ker je eden izmed mojih prioritetenih ciljev v prihodnjem koledarskem letu zagovor diplomske naloge. Nedvomno pa bom prosti čas posvetil tudi igranju kitare, ki je trenutno moj najljubši hobi.”

Marko Lazar

Most

OK Eurokabel-Neptun Kanalska ženska odbojka ima reprezentantki

Odbojarska zveza Slovenije nas je aprila 2009 presenetila z novico, da je izbrala **Lariso Pirih** in **Evo Mori** v reprezentanco deklic do 15. leta starosti. Novica je za klub odlična. Komaj 13-letna Eva in 14-letna Larisa sta svoje znanje pokazali na igrah regijskih reprezentanc v Ljub-jani, kjer sta zaigrali za Primorke (Koper, Izola, Ankaran, Piran, Hit). Z odlično igro sta očitno prepričali trenerja reprezentance **Borisa Klokočovnika**.

V klubu se njunega uspeha veselimo in prepričani smo, da imamo še kopico perspektivnih deklet, ki lahko že prihodnjo sezono potrkajo na reprezentančna vrata.

Klub želi obema dekletoma uspešno reprezentančno pot in veliko tekmovalnih uspehov.

Orjana Štekar

Dobri obeti za kanalsko žensko odbojko

Zbiranje plastenk za pomoč OK Eurokabel Neptun Kanal

Dekleta odbojarskega kluba Eurokabel Neptun Kanal se tudi to sezono uspešno borijo na odbojarskem igrišču in že žanjejo prve uspehe. Žal pa se je finančna kriza dotaknila tudi njih, zato so se odločili, da bodo dodatna sredstva poskušali zbrati na nekoliko drugačen način.

Organizirali so akcijo zbiranja rabljenih plastenk. Plastenke se

zbirajo v Kanalu na dveh lokacijah in sicer za marketom Fama in za marketom Mercator – Goriška.

Če skrbite za urejeno okolje, če ločujete odpadke in s tem ohranjate naravo, če so vam rabljene plastenke v napoto in hkrati želite pomagati ženskemu klubu, vas vabijo k sodelovanju.

Eurokabel Neptun Kanal se vsem zahvaljuje za pomoč.

*Vesele
praznike
in uspešno
Novo leto!*

KOMUNALA

Komunala Nova Gorica d.d.
www.komunala-ng.si

Moj pogled na osnovno šolo Deskle

Z velikim presenečenjem sem prebiral odgovor šolskega kolektiva v 24. št. glasila Most, ki se je nanašal na del mojega članka, v katerem sem v nekaj stavkih napisal svoje osebno mnenje o osnovni šoli Deskle. Presenetilo me je predvsem, da se je na prispevek odzval celoten šolski kolektiv in ne vodstvo šole, saj je bila moja opazka namenjena izključno vodstvu deskljanske osnovne šole in nikakor ne ocenjevanju kvalitete strokovnega kadra!

V predstavitvi mojega pogleda na stanje v občini Kanal (Most št. 23), kjer sem bil z dolžino besedila omejen, nisem uspel navesti posebnih podatkov oz. širše razlagati svojih pomislekov, za kar se opravičujem vsem, ki ste mogoče moje besede krivično razumeli kot kritiziranje vašega dela.

Ravnatelj g. **Vojko Simčič** je bil gost 24. redne seje občinskega sveta, ki je bila 14. 5. 2009, na katerem smo svetniki obravnavali kriterije za obravnavanje nadstandardnih programov osnovnih šol in vrtcev v občini. G. Simčič je vztrajno hotel prepričati občinski svet, da šola lahko privarčuje proračunska sredstva na račun drugega strokovnega delavca v prvem razredu devetletke. Za razliko od ravnateljice iz Kanala ge. **Milke Zimic**, ki je predlagala sofinanciranje drugega strokovnega delavca v oddelkih s petnajstimi učenci, je g. Simčič, da bi privarčeval proračunski denar, predlagal devetnajst učencev. Nemalo svetnikov nas je ta predlog spremljalo z začudenjem, saj se zavedamo, da noben evro, ki je vložen v osnovno izobraževanje, še zdaleč ni vržen stran.

Se bolj me skrbi dejstvo, da je osnovna šola Deskle v zadnjih štirih letih prejela le nekaj tisoč evrov iz občinskega proračuna za vzdrževanje oz. investicijsko vzdrževanje. Samo za primerjavo naj zapišem,

da je bilo v omenjenem obdobju v kanalsko osnovno šolo investiranega slabega pol milijona evrov. Natančno sicer ne poznam stanja o primernosti šolskih prostorov za ustrezno izvedbo učnega programa, vem pa, da še vedno, tako kot na otvoritvi deskljanske osnovne šole pred 46. Leti, iz pip v sanitarijah priteče le hladna voda.

Mogoče se pa vseeno motim in je realnost povsem druga, vsaj tako bi lahko sklepal po tem, da predstavniki ustanovitelja v svetu šole, ki so hkrati občinski svetniki, morebitne problematike na naši osnovni šoli na sejah sveta nikoli ne izpostavijo. Predstavniki kanalske osnovne šole pa skoraj vsako sejo predstavijo potrebe in informirajo občinski svet o dejavnostih na njihovi šoli. Tudi sam sem na sejah sveta večkrat opozoril oz. povprašal za dodatna pojasnila zaradi zmanjševanja sredstev, ki so v proračunu namenjena osnovni šoli Deskle, a pravega odgovora nikoli nisem dobil. Zapisniki sej so javno dostopni.

V zadnjih letih se v osnovne šole zaradi novih potreb učnega programa, povečanja varnosti učencev, varčevanja z energijo in stroški, prijaznejšega in bolj vzpodbudnega izobraževalnega okolja in okolice ... investirajo precejšnja sredstva. O tem se lahko z obiskom kar lepega števila osnovnih šol po Sloveniji in tudi na Goriškem vsak sam prepriča.

Ne trdim, da deskljanska osnovna šola ne dosega nekega slovenskega povprečja oz. ga lahko v nekaterih pogledih celo presega. Prepričan pa sem, da bi z večjim angažmajem in voljo vodstva šole, to tavanje v povprečnosti, ki je sicer na žalost značilno za našo občino, vsaj na nekem zelo pomembnem področju, kot je osnovno izobraževanje, lahko presegli.

Marko Kodelja, občinski svetnik SD

Obvezen pregled kurilnih naprav

Veliko občanov se je obrnilo na Občino Kanal ob Soči za dodatna pojasnila v zvezi z obveznim opravljanjem dimnikarskih storitev, v okviru državne gospodarske javne službe.

Koncesionar za izvajanje dimnikarske službe v občini Kanal ob Soči je **EcoEnergetika d.o.o. iz Ormoža**. Ker je zakonodaja v zvezi z opravljanjem dimnikarskih storitev precej zapletena, izvajanje teh predpisov pa predstavlja lastnikom stavb določeno finančno breme, smo pripravili kratka pojasnila.

Izvajalec dimnikarskih storitev mora vsaj 7 dni prej sporočiti, da bo opravil pregled. Ker je pregled obvezen, mu moramo omogočiti neoviran dostop do kurilne naprave, dimnikov in pomožnih naprav, saj nas v nasprotnem primeru lahko prijavi inšpekciji. V obvezen dimnikarski pregled enkrat na leto sodijo meritve kurilnih naprav, meritve dimnih plinov in pregled dimnika. Čiščenje dimnika ne sodi v ta pregled in je to stvar vsakega gospodinjstva posebej. Uporabnikom svetujemo naj poskrbijo, da bo peč zakurjena in v dobrem stanju.

Cena obveznega pregleda se giblje med 30 in 60 evri glede na vrsto in velikost kurilne naprave. Plačilni nalog za opravljeno storitev bodo gospodinjstva prejela v 14. dneh od pregleda. **Občina Kanal ob Soči**

Zlatoporočenci z župnikom Robertom Ušajem

Tudi letošnjega srečanja zakonskih jubilarntov se je udeležilo lepo število zakoncev iz naše župnije. Med njimi so bili tudi zlatoporočenci **Marica in Franc Tomažič** ter **Slavica in Alojz Paravan** (na sliki). Sodelavci župnijske Karitase Kanal vsem jubilarntom iskreno čestitam.

kmetijski center

agrimar d.o.o.

NOVO V SEŽANI!

Tel.: 05/7300 783
Fax: 05/7300 782
Gsm: 031/777 105,
031/777 101

www.agrimar.si, info@agrimar.si

Partizanska 135, 6210 Sežana (industrijska cona - za Merkurjem)

Velika ponudba malo rabljenih sadjarsko - vinogradniških traktorjev.

- Landini Rex 75 F
- New Holland TN75F
- Same Dorado 90F
- John Deere 5510 N
- A. Carraro TF8400
- Goldoni Star 70
- Same Solaris 55
- Ferrari vipar 40
- Goldoni Quasar 85

Traktorske prikolice

Traktorski viličarji

Rezervni deli za traktorje

Pršilniki nošeni in vlečni

Mulčerji

Na Kanalskem Vrhu pravo jezersko čudo z vodo iz Soče

Kaj se bo zgodilo v Avčah in nad njimi, je pred 100 leti napovedal meteorit

Teren za jezero so pregledali in prekopali italijanski arheologi

V zloščeneh čevljičkih si noge gre namakati tudi "Barbika" Pahor

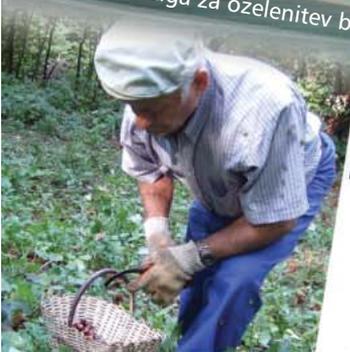
Namesto skokov, odslej poleti s kanalskega mostu (v jezero)

Za zarod poskrbele kanalske tajnice

Kostajnarji iz Liga za ozelenitev brežin

Vodotesnost – tudi zvočno preizkusila Siddharta

Twirlarice uprizorile pravi sepktakel

Delegacija vrta iz Deskel v spremstvu predsednika države Danila Türka

Tinca v priprošnji Bogu, naj voda ne odteka

Samo Miklavc po slovesu od odbojke na počitek (k jezeru)

Namesto šeg in običajev Spoštovani uredniki glasila Most!

Z velikim veseljem pozdravljam predstavitev cerkva, ki spadajo v našo Občino, v občinskem glasilu Most. Zahvaljujem se avtorici za njen trud. V zadnji številki ste predstavili "desklandske cerkve". Ko sem dobil glasilo v roke, me je zbudilo nekaj stvari. Toliko bolj so bili razočarani naši krajan. Ker so mi še danes podtaknili pod nos glasilo, češ, kako lahko jaz dovolim tako pisanje, sem se odločil, da vam napišem nekaj pripomb, ki naj bi jih upoštevali, ko boste lahko v naslednji številki popravili napake.

1. Rubrika šege in običaji: SSKJ pravi o šegah: *šéga* in še ^ ga -e ž (e??; é) navadno s prilastkom *1.* nav. mn. /kar se v ustaljeni obliki ponavlja (iz roda v rod) ob določeni človekovi dejavnosti, dogajanju:/ nekatere šege izginjajo / delovne, ženitovanske šege; ljudske šege; šege ob poroki, smrti, žetvi / poročil se je po njihovi šegi; po stari šegi je moral prisesti *2.* star. /navada:/ držal se je ustaljenih hišnih šeg; domače šege / pri njih je bila šega, da so otroci starše vikali ? star. oblečena je bila po najnovejši šegi /modi;/ zastar. ta človek je svoje šege /je muhast;/ drugi kraji, druge šege ? " Kulturalna dediščina, kamor nedvomno sodijo cerkve, niso šege.

2. Naslov desklandske cerkve je zelo napačen. To je približno tako, kot če bi Ročinskijskim cerkvam dodali še Marijacejske,

ker jih oskrbuje isti duhovnik.

Župnija ima svoj status, ki ga ne smemo spregledati. Ljudje so na to opravičeno občutljivi. To so cerkve župnije Deskle in Gorenje Polje ali pa cerkve v KS Anhovo - Deskle.

3. Če so v prispevek vložene slike, naj bodo pod nekim skupnim imenovalcem: kjer se redno zbiramo k bogoslužju, so cerkve v Plaveh, na G. Polju in v Desklah.

4. Kdaj je neka stavba cerkva in kdaj cerkev, ni dobro prepoznati, ker ni vse v kvadratnih metrih, ampak tudi v zgodovini, umetnosti in namembnosti.

5. Če je cerkev na Gorenjem Polju posvečena nadangelu Mihaelu, je istoimenski svetnik tudi v oltarju te cerkve.

6. Sveti Janez je svetnik, imenujemo pa ga Krstnik.

7. K vsem tem cerkvam sodi tudi cerkev na Goljevici.

Vsekakor cenim Anin trud, dobro pa bi bilo, da bi tekst pred objavo prebral domači župnik ali pa vsaj g. župan, glavni urednik glasila.

Iskreno vas pozdravljam,

Zoran Zornik, župnik v Desklah

Pripis enega od urednikov: Spoštovani g. župnik Zornik!

Uredništvo Mosta se Vam zahvaljuje za poduk in popravke k tekstu, ki je bil na tem mestu objavljen v prejšnji številki našega občinskega časopisa. Verjamem, da Vas je "zbodlo nekaj stvari" in te ste tudi poznavalsko izlili na papir. Navsezadnje sodijo "stvari" od 2. do 7. točke v Vaš delokrog in zato ste prava oziroma hvalevredna referenca za njih pojasnilo in razlago. V imenu uredništva, v svojem osebnem in avtoričinem imenu se Vam in krajanom, ki so Vam "podtaknili pod nos glasilo" **opravičujem**. Res ni prijetno, če ti kdo kaj podtakne ali ti podtika pod nos! Slovar slovenskega knjižnega jezika (SSKJ) dovršno glagolsko obliko **podtakniti** razlaga v šestih razdelkih. Za ilustracijo, o kakšni neokusnosti je govora, naj navedem samo prvi razdelek in še tega samo za pokušino: **podtakniti in podtákniti nav. ekspr. 1. skrivaj dati, položiti kaj na določeno mesto z namenom a) znebiti se česa: igralno karto so mi podtaknili; mesar mu je podtaknil kos žilnate govedine b) škodovati: podtakniti bombo na postaji; v hrano mu je podtaknila strup / podtakniti dokaze / povesod skušajo podtakniti svoje agente // skrivaj dati: podtakniti pismo / vedno mu je znala podtakniti kake dobrote / tako majhen oddajnik je mogoče marsikje podtakniti skrivaj položiti "lov. podtakniti jajca podložiti jajca druge vrste 2. povzročiti, da kdo nevede govori, ravna tako, kot želi drug: to misel mu je podtaknil; mnenje, stališče so mu gotovo podtaknili / svoje želje je znal podtakniti njej / takoj mu je postalo jasno, kaj mu**

hoče podtakniti × ekspr. otroka mu je podtaknila povzročila, da ima nevede tujega otroka za svojega // pripisati, prisoditi kaj neresničnega: krivdo za soudeležbo so mu podtaknili / vašemu dejanju so podtaknili slabe nagibe.

Toda tudi ni prijetno, če se kdo v svoji pravoverni vnemi spravi še na področje, ki ga poskuša razložiti (samo) iz trenutne in ozko-interesne potrebe. Rubrični naslov **Šege in običaji** je namreč v našem (časnikarskem) primeru mišljen širše od zgolj leksikalne razlage teh dveh tērminov. Razumljivo, cerkve ali cerkvice v svojstvu stavbne (grajene) pojavnosti ter kot objekti določenega pomena in namena niso in ne morejo biti "šege", zato pa so dejavnosti v njih ali v povezavi z njimi (institucionalno) lahko "običaji". Poenostavljeno in nekoliko karikirano rečeno: običaj je lahko že to, da gremo vsakokrat k bogoslužju v to in to cerkev. In če se prav spomnim, je avtorica že v prvem zapisu na temo cerkva opozorila, da njen napor v tem kontekstu ni neposredno vezan na predstavljanje šeg in običajev. In samo še to: tudi v uredništvu Mosta cenimo trud in pripravljenost vsakogar, ki prispeva k obogatitvi, verodostojnosti in natančnosti našega časopisa (glasila) – pa naj to naredi z izvirnim tekstom, s pobudami in predlogi ali s konstruktivno kritiko in popravki. Za vse je Most odprt, samo ne za avtoritete in Avtoritete, ki bi vanj cenzorsko posegale.

S spoštljivimi pozdravi!

Valter Pregelj, odgovorni urednik